

unit 5

## สรุปผลการวิจัย ภารกิจประเพณีและข้อเสนอแนะ

ปัจจุบันในสังคมไทย สตรีมีบทบาทในการทำงานนอกบ้านมากขึ้น อันเป็นผลมาจากการจำเป็นทางด้านเศรษฐกิจที่ผลักดันให้สตรีต้องทำงานเพื่อหารรายได้มาจุนเงื่อนครอบครัว และสังคมเองเกิดการยอมรับกับบทบาทและสถานภาพของสตรีในปัจจุบัน จะเห็นว่าสตรีก้าวเข้ามาประกอบวิชาชีพซึ่งแต่เดิมถือเป็นอาณาจักรของผู้ชายครอบครองมาก่อน อาทิ แพทย์ วิศวกรหรือแม้แต่วิชาชีพนักข่าว จากการสำรวจในภาพกว้าง พบว่า มีสตรีเข้ามาทำงานวิชาชีพนักข่าวมากขึ้น แต่ยังไม่สามารถก้าวล่วงเข้าไปทำงานในทุกสายงานข่าวหรือทุกระดับได้ แม้ว่านักข่าวสตรีบางคนได้เลื่อนขึ้นไปสู่ระดับบรรณาธิการบริหารหรือหัวหน้าข่าว แต่มีพิจารณาให้ลับเอี้ยดแล้ว พบว่ายังมีจำนวนน้อย โอกาสของการเลื่อนตำแหน่งของนักข่าวสตรีในระดับสูงนั้นเป็นไปได้ยาก หากต้องการได้รับการเลื่อนตำแหน่ง ต้องใช้ความพยายามมากกว่าและทำงานหนักมากกว่าผู้ชาย นอกจากนี้งานนักข่าวเป็นงานที่มีเวลาการทำงานไม่แน่นอน ซึ่งส่งผลให้ไม่มีเวลาภักดีครอบครัว และบางครั้งอาจต้องกลับบ้านดึก จึงไม่ปลอดภัยสำหรับนักข่าวสตรีเวลาลับบ้าน ลักษณะที่ปรากฏดังกล่าวเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของนักข่าวสตรี

การวิจัยศึกษาครั้งนี้ เพื่อต้องการให้ทราบว่า นักช่างสตรีมีความคาดหวังอะไรในการประกอบวิชาชีพนักช่างและมีความพึงพอใจในการทำงานด้านต่างๆ อย่างไรบ้าง นักช่างสตรีมีระดับความพึงพอใจในการทำงานมากน้อยเพียงใด ซึ่งพอสรุปวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. เพื่อต้องการทราบถึงความคาดหวังในการประกอบวิชาชีพนักข่าวของนักข่าวสตรี
  2. เพื่อทราบความพึงพอใจด้านต่างๆ ในการทำงานของนักข่าวสตรี
  3. เพื่อทราบระดับความสำเร็จทางวิชาชีพของนักข่าวสตรี

4. เพื่อทราบเจตคติเกี่ยวกับเพศนิยม (Sexism) ในการทำงานของนักข่าวสตรี

5. เพื่อทราบถึงอุปสรรคปัญหาของสตรีในการประกอบวิชาชีพนักข่าว

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้จัดส่งแบบสอบถาม (Questionnaire) ไปยังนักข่าวสตรีจำนวน 774 คนที่ทำงานอยู่ในกองบรรณาธิการขององค์กรหนังสือพิมพ์รายวัน ทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และหนังสือพิมพ์รายวันธุรกิจ 17 แห่ง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 319 คนคิดเป็นร้อยละ 41.2

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ โดยการวิเคราะห์ลักษณะข้อมูล ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์เพื่อการทดสอบสมมติฐานดังต่อไปนี้

**สมมติฐานที่ 1** ระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนของนักข่าวสตรีแตกต่างกันไปตามลักษณะปัจจัยอายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการมีบุตร ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด อายุการทำงานและเงินเดือน ในการทดสอบสมมติฐานทางสถิติใช้ ANOVA

**สมมติฐานที่ 2** ระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกันไปตามลักษณะปัจจัยอายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการมีบุตร ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด อายุการทำงานและเงินเดือน ในการทดสอบสมมติฐานทางสถิติใช้ ANOVA

**สมมติฐานที่ 3** ระดับความพึงพอใจด้านบรรยากาศการทำงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกันไปตามลักษณะปัจจัยอายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการมีบุตร ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด อายุการทำงานและเงินเดือน ในการทดสอบสมมติฐานทางสถิติใช้ ANOVA

**แบบที่ 4** ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานของนักข่าวสตรี แตกต่างกันไปตามลักษณะปัจจัยอายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการมีบุตร ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด อายุการทำงานและเงินเดือน ในการทดสอบ สมมติฐานทางสถิติใช้ ANOVA

**แบบที่ 5** ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาของนักข่าวสตรี แตกต่างกันไปตามลักษณะปัจจัยอายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการมีบุตร ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด อายุการทำงานและเงินเดือน ในการทดสอบ สมมติฐานทางสถิติใช้ ANOVA

**แบบที่ 6** ระดับความสำนึกรหงวจวิชาชีพของนักข่าวสตรี แตกต่างกันไปตามลักษณะ ปัจจัยอายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการมีบุตร ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด อายุการทำงานและเงินเดือน ในการทดสอบ สมมติฐานทางสถิติใช้ ANOVA

**ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

## สรุปผลการวิจัย

### ตอบที่ 1 : การวิเคราะห์ข้อมูลก้าวไปของพูดวนแบบสุ่มตาม

กลุ่มตัวอย่างของนักข่าวสตรีที่ทำการสำรวจวิจัยจำนวน 319 คนพบว่า นักข่าวสตรีส่วนใหญ่คือร้อยละ 42 มีอายุระหว่าง 25-29 ปี ในจำนวนนี้ยังเป็นสอดมากที่สุด คือร้อยละ 88.4 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีถึงร้อยละ 91.8 โดยจบในสาขาวิชานักข่าว ไม่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์ หรือการสื่อสารมวลชนด้านอื่น คิดเป็นร้อยละ 54.2 นักข่าวสตรีส่วนใหญ่ คือร้อยละ 48.3 มีอายุการทำงาน 2-3 ปีโดยมีเงินเดือนต่อเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.1 ส่วนตำแหน่งนั้น นักข่าวสตรีส่วนใหญ่อยู่ในระดับตำแหน่งผู้สื่อข่าว คิดเป็นร้อยละ 74.0 ทำงานอยู่ในสายงานข่าวธุรกิจหรือเศรษฐกิจร้อยละ 27.0

### ตอบที่ 2 : การวิเคราะห์ระดับความคาดหวังในการประกอบวิชาชีพนักข่าว

นักข่าวสตรีที่ทำการสำรวจ ก่อนที่จะตัดสินใจประกอบวิชาชีพนักข่าวนั้น มีความคาดหวังในระดับสูงว่า จะได้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งแเปลกใหม่ จะมีอิสระทางความคิด จะมีเสรีภาพในการแสดงออก จะเป็นงานสนุกสนานตื่นเต้นและจะได้มีส่วนช่วยเหลือสังคม แต่มีความคาดหวังในวิชาชีพนี้ในระดับต่ำกว่า จะมีอภิสิทธิ์เหนือคนอื่นและจะเป็นงานสบาย

### ตอบที่ 3 : การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการทำงานด้านต่างๆ

3.1 ระดับความพึงพอใจด้านต่อตนแทนกันอายุ สาขาวิชาพารณ์ สาขาวิชาพารณ์บัณฑิต ระดับการศึกษา สาขากลุ่มการศึกษา ประถมศึกษาพิเศษพิเศษ ก้าวต่อไป รายการทำงานและเงินเดือน

ผลการสำรวจพบว่า นักข่าวสตรีที่มีอายุระหว่าง 30-34 ปี มีระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนมากที่สุด และนักข่าวสตรีที่มีอายุระหว่าง 25-29 ปีมีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด หากประเมินจากค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า นักข่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับสถานภาพการสมรส พบว่า นักข่าวสตรีที่สมรสแล้วมีระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนมากกว่านักข่าวที่เป็นโสด และเมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า นักข่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจด้านนี้ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับสถานภาพการมีบุตร พบร้า นักข่าวสตรีที่ยังไม่มีบุตร มีระดับความพึง  
พอใจด้านค่าตอบแทนมากกว่านักข่าวสตรีที่มีบุตร และเมื่อพิจารณาโดยรวม พบร้า ระดับความ  
พึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับระดับการศึกษา พบร้า นักข่าวสตรีที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี  
มีระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนมากที่สุด และผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีระดับ  
ความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด

หากทำการพิจารณาโดยรวม นักข่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจด้านนี้ระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับสาขาที่จบการศึกษา พบร้า นักข่าวสตรีที่จบสาขาวาระหนังสือพิมพ์โดย  
ตรง มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด และผู้ที่จบการศึกษาสาขาอื่นๆ มีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด.  
หากทำการพิจารณาโดยรวมพบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด พบร้า นักข่าวสตรีที่สังกัดกลุ่มหนังสือ  
พิมพ์รายวันแนวธุรกิจ มีระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนมากที่สุด และนักข่าวสตรีที่สังกัด  
กลุ่มหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย มีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม  
พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับอายุการทำงาน พบร้า นักข่าวสตรีที่มีอายุการทำงานในช่วง 1 ปี มี  
ระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนมากที่สุด และผู้ที่มีอายุการทำงาน 2-3 ปี มีระดับความพึง  
พอใจด้านนี้น้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม พบร้า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปาน  
กลาง

เมื่อพิจารณา กับเงินเดือน พบร้า นักข่าวสตรีที่มีเงินเดือน 15,001-20,000 บาท มี  
ระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนมากที่สุด และผู้ที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีระดับ  
ความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม พบร้า มีระดับความพึงพอใจด้านค่า  
ตอบแทนอยู่ในระดับปานกลาง

## จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2 ระดับความพึงพอใจต้านลักษณะงานกันอายุ สำนักงานพัฒนาฯ สำนักงานการเมืองฯ ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่สนใจการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด วัยอุต্তาร์ทำงานและเงินเดือน

ผลการสำรวจพบว่า นักข่าวสตรีที่มีอายุระหว่าง 30-34 ปี มีระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานมากที่สุด และนักข่าวสตรีที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปีมีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด หากประเมินจากค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า นักข่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานในระดับสูง

เมื่อพิจารณา กับสถานภาพการสมรสนั้น พบร้า นักข่าวสตรีที่สมรสแล้วและนักข่าวที่เป็นโสดมีระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานเท่ากัน และเมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า นักข่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจด้านนี้ในระดับสูง

เมื่อพิจารณา กับสถานภาพการมีบุตร พบร้า นักข่าวสตรีที่ยังไม่มีบุตรมีระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานใกล้เคียงนักข่าวสตรีที่มีบุตร และเมื่อพิจารณาโดยรวม พบร้า ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณา กับระดับการศึกษา พบร้า นักข่าวสตรีที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานมากที่สุดและผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด

หากทำการพิจารณาโดยรวม นักข่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจด้านนี้ในระดับสูง

เมื่อพิจารณา กับสาขาที่จบการศึกษา พบร้า นักข่าวสตรีที่จบสาขาวิชาหนังสือพิมพ์โดยตรง และการสื่อสารมวลชนด้านอื่นและผู้ที่จบการศึกษาสาขาอื่นๆ มีระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานใกล้เคียงกัน หากทำการพิจารณาโดยรวมพบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณา กับประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด พบร้า นักข่าวสตรีที่สังกัดกลุ่มหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษมีระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานมากที่สุด และนักข่าวสตรีที่สังกัดกลุ่มหนังสือพิมพ์รายวันแนวธุรกิจมีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุดหากทำการพิจารณาโดยรวม พบร้า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณา กับอายุการทำงาน พบร้า นักข่าวสตรีที่มีอายุการทำงาน 4-5 ปี มีระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานมากที่สุด และผู้ที่มีอายุการทำงาน 2-3 ปีมีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม พบร้า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณา กับเงินเดือน พบร้า นักข่าวสตรีที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานมากที่สุด และผู้ที่มีเงินเดือน 15,001-20,000 บาทมีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม พบร้า มีระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานอยู่ในระดับสูง

3.3 ระดับความพึงพอใจตัวบัญชีรายการการดำเนินงานฯ สถานภาพการสมรส สถานภาพการมีบุตร ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่ทำการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด วัยการทำงานและเงินเดือน

ผลการสำรวจพบว่า นักข่าวสตรีที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานมากที่สุด และนักข่าวสตรีที่มีอายุระหว่าง 25-29 ปีมีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด หากประเมินจากค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า นักข่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับสถานภาพการสมรสนั้น พบร้า นักข่าวสตรีที่สมรสแล้วมีระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานมากกว่านักข่าวที่เป็นโสด และเมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า นักข่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจด้านนี้ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับสถานภาพการมีบุตร พบร้า นักข่าวสตรีที่ยังไม่มีบุตรมีระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานมากกว่านักข่าวสตรีที่มีบุตร และเมื่อพิจารณาโดยรวม พบร้า ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับระดับการศึกษา พบร้า นักข่าวสตรีที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานมากที่สุดและผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมี ระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม นักข่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจด้านนี้ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับสาขาที่จบการศึกษา พบร้า นักข่าวสตรีที่จบสาขาวิชาหางานสื่อพิมพ์โดยตรงและการสื่อสารมวลชนด้านอื่นและผู้ที่จบการศึกษาสาขาอื่นๆ มีระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานใกล้เคียงกัน หากทำการพิจารณาโดยรวมพบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด พบร้า นักข่าวสตรีที่สังกัดกลุ่มหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานมากที่สุด และนักข่าวสตรีที่สังกัดกลุ่มหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษมีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม พบร้า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับอายุการทำงาน พบร้า นักข่าวสตรีที่มีอายุการทำงาน 4-5 ปี มีระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานมากที่สุด และผู้ที่มีอายุการทำงาน ช่วง 1 ปีมีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุดหากทำการพิจารณาโดยรวมพบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับเงินเดือน พบร้า นักข่าวสตรีที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานมากที่สุด และผู้ที่มีเงินเดือนสูงกว่า 20,000 บาทขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม พบร้า มีระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง

3.4 ระดับความพึงพอใจต้านทานสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานเกินอายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการบัณฑุตร ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่นักเรียนศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด วัยอุต্তาร์ทำงานและเงินเดือน

ผลการสำรวจพบว่า นักช่าวสตรีที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจต้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานมากที่สุด และนักช่าวสตรีที่มีอายุระหว่าง 30-34 ปี มีระดับความพึงพอใจต้านนี้น้อยที่สุด หากประเมินจากค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า นักช่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจต้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณา กับสถานภาพการสมรสนั้น พบว่า นักช่าวสตรีที่สมรสแล้วและนักช่าวที่เป็นโสดมีระดับความพึงพอใจต้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานใกล้เคียงกัน และเมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า นักช่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจต้านนี้ในระดับสูง

เมื่อพิจารณา กับสถานภาพการมีบุตร พบร้า นักช่าวสตรีที่ยังไม่มีบุตรมีระดับความพึงพอใจต้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานมากกว่านักช่าวสตรีที่มีบุตรและเมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณา กับระดับการศึกษา พบร้า นักช่าวสตรีที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีระดับความพึงพอใจต้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานมากที่สุดและผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีระดับความพึงพอใจต้านนี้น้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม นักช่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจต้านนี้ระดับสูง

เมื่อพิจารณา กับสาขาที่จบการศึกษา พบร้า นักช่าวสตรีที่จบสาขาวิศึกษาสื่อสารมวลชนอื่นๆ สาขานั้น สื่อพิมพ์โดยตรงและผู้ที่จบการศึกษาสาขาอื่นๆ มีระดับความพึงพอใจต้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานใกล้เคียงกัน หากทำการพิจารณาโดยรวมพบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณา กับประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด พบร้า นักช่าวสตรีที่สังกัดกลุ่มนั้น สื่อพิมพ์รายวันภาษาไทย มีระดับความพึงพอใจต้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานมากที่สุด และนักช่าวสตรีที่สังกัดกลุ่มนั้น สื่อพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษ มีระดับความพึงพอใจต้านนี้น้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม พบร้า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณา กับอายุการทำงาน พบร้า นักช่าวสตรีที่มีอายุการทำงานในช่วง 1 ปี ผู้ที่มีอายุการทำงาน 2-3 ปี และผู้ที่มีอายุการทำงาน 4-5 ปี มีระดับความพึงพอใจต้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานใกล้เคียงกัน และผู้ที่มีอายุการทำงานมากกว่า 5 ปี มีระดับความพึงพอใจต้านนี้น้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม พบร้า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณา กับเงินเดือน พบร้า นักช่าวสตรีที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีระดับความพึงพอใจต้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานมากที่สุด และผู้ที่มีเงินเดือน 20,000 บาทขึ้นไป มีระดับความพึงพอใจต้านนี้น้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม พบร้า มีระดับความพึงพอใจต้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานในระดับสูง

3.5 ระดับความพึงพอใจต่อความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาที่น่าเชื่อถือ สถานภาพการสมรส สถานภาพการเมียตร ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่ทำการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด วัยอุต্তากรทำงานและเงินเดือน

ผลการสำรวจพบว่า นักข่าวสตรีที่มีอายุระหว่าง 30-34 ปี มีระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชามากที่สุด และนักข่าวสตรีที่มีอายุระหว่าง 25-29 ปี มีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด หากประเมินจากค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า นักข่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับสถานภาพการสมรส พบว่า นักข่าวสตรีที่เป็นโสดมีระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชามากกว่านักข่าวที่สมรสแล้ว และเมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า นักข่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจด้านนี้ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับสถานภาพการมีบุตร พบร้า นักข่าวสตรีที่ยังไม่มีบุตรมีระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชามากกว่านักข่าวสตรีที่มีบุตร และเมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับระดับการศึกษา พบร้า นักข่าวสตรีที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชามากที่สุด และผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม นักข่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจด้านนี้ระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับสาขาที่จบการศึกษา พบร้า นักข่าวสตรีที่จบสาขาวิชารื่อสารมวลชน ด้านอื่นมีระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชามากที่สุด และผู้ที่จบการศึกษาสาขาอื่นๆ มีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวมพบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด พบร้า นักข่าวสตรีที่สังกัดกลุ่มหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชามากที่สุด และนักข่าวสตรีที่สังกัดกลุ่มหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษมีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม พบร้า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับอายุการทำงาน พบร้า นักข่าวสตรีที่มีอายุการทำงาน 4-5 ปี มีระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชามากที่สุด และผู้ที่มีอายุการทำงานในช่วง 1 ปี ปีมีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม พบร้า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับเงินเดือน พบร้า นักข่าวสตรีที่มีเงินเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท มีระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชามากที่สุด และผู้ที่มีเงินเดือน 15,001-20,000 บาทมีระดับความพึงพอใจด้านนี้น้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม พบร้า มีระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาอยู่ในระดับปานกลาง

3.6 ระดับความสั่งบังคับทางวิชาชีพในอายุ สามารถพาร์ทเนอร์ สามารถพาร์ทเนอร์ ระดับการศึกษา  
สาขากลุ่มการศึกษา ประจำหนังสือพินพ์ที่สั่งกัด วายุการทำงานและเงินเดือน

ผลการสำรวจพบว่า นักช่าวสตรีที่มีอายุระหว่าง 35 ปีขึ้นไป มีระดับความสำนึกทางวิชาชีพมากที่สุด และนักช่าวสตรีที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปีมีระดับความสำนึกทางวิชาชีพน้อยที่สุด หากประเมินจากค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า นักช่าวสตรีมีระดับความสำนึกทางวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับสถานภาพการสมรสนั้น พบร้า นักช่าวสตรีที่สมรสแล้วมีระดับความสำนึกทางวิชาชีพมากกว่านักช่าวที่เป็นโสด และเมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า นักช่าวสตรีมีระดับความสำนึกทางวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับสถานภาพการมีบุตร พบร้า นักช่าวสตรีที่ยังไม่มีบุตรและนักช่าวสตรีที่มีบุตรมีระดับความสำนึกทางวิชาชีพใกล้เคียงกัน และเมื่อพิจารณาโดยรวม พบร้า อายุในระดับสูง

เมื่อพิจารณา กับระดับการศึกษา พบร้า นักช่าวสตรีที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีระดับความสำนึกทางวิชาชีพมากที่สุดและผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีระดับความสำนึกทางวิชาชีพน้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม นักช่าวสตรีมีระดับความสำนึกทางวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับสาขาที่จบการศึกษา พบร้า นักช่าวสตรีที่จบสาขาวิชาการหนังสือพิมพ์โดยตรงมีระดับความสำนึกทางวิชาชีพมากที่สุด และผู้ที่จบการศึกษาสาขาอื่นๆ มีระดับความสำนึกทางวิชาชีพน้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวมพบว่า มีระดับความสำนึกทางวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับประเภทหนังสือพิมพ์ที่สั่งกัด พบร้า นักช่าวสตรีที่สั่งกัดกลุ่มหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษมีระดับความสำนึกทางวิชาชีพมากที่สุด และนักช่าวสตรีที่สั่งกัดกลุ่มหนังสือพิมพ์รายวันแนวธุรกิจมีระดับความสำนึกทางวิชาชีพน้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวมพบว่า มีระดับความสำนึกทางวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับอายุการทำงาน พบร้า นักช่าวสตรีที่มีอายุการทำงานมากกว่า 5 ปี มีระดับความสำนึกทางวิชาชีพมากที่สุด และผู้ที่มีอายุการทำงานในช่วง 1 ปี ปีมีระดับความสำนึกทางวิชาชีพน้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม พบร้า มีระดับความสำนึกทางวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณา กับเงินเดือน พบร้า นักช่าวสตรีที่มีเงินเดือน 20,000 บาทขึ้นไป มีระดับความสำนึกทางวิชาชีพมากที่สุด และผู้ที่มีเงินเดือนต่ำกว่า 10,000 บาทมีระดับความสำนึกทางวิชาชีพน้อยที่สุด หากทำการพิจารณาโดยรวม พบร้า มีระดับความสำนึกทางวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

## ตอนที่ 7 : การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนของนักข่าวสตรีแตกต่างกันไปตามลักษณะอายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการมีบุตร ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด อายุการทำงานและเงินเดือน

### ผลการทดสอบสมมติฐาน พบร่วม

1.1 อายุไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

1.2 สถานภาพการสมรสไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

1.3 สถานภาพการมีบุตรไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

1.4 ระดับการศึกษาไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

1.5 สาขาที่จบการศึกษาไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

1.6 ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัดไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

1.7 อายุการทำงานไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

1.8 เงินเดือนมีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนของนักข่าวสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐาน

สรุปได้ว่า ระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนแตกต่างกันไปตามลักษณะเงินเดือน ยกเว้นปัจจัยเรื่องอายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการมีบุตร ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัดและอายุการทำงาน ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานเพียงบางส่วน

สมมติฐานที่ 2 ระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานของนักช่างสตรีแตกต่างกันไปตาม  
ลักษณะอายุ สтанสภาพการสมรส สтанสภาพการมีบุตร ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบการศึกษา  
ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด อายุการทำงานและเงินเดือน

#### ผลการทดสอบสมมติฐาน พบร่วม

- 2.1 อายุไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานของนักช่างสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 2.2 สтанสภาพการสมรสไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานของนักช่างสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 2.3 สтанสภาพการมีบุตรไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานของนักช่างสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 2.4 ระดับการศึกษาไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานของนักช่างสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 2.5 สาขาวิชาที่จบการศึกษาไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานของนักช่างสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 2.6 ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัดไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานของนักช่างสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 2.7 อายุการทำงานไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานของนักช่างสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 2.8 เงินเดือนไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานของนักช่างสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

สรุปได้ว่า อายุ สтанสภาพการสมรส สтанสภาพการมีบุตร ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบ การศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด อายุการทำงาน และเงินเดือน ไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานของนักช่างสตรีแตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

**สมมติฐานที่ 3 ระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกันไปตามลักษณะอายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการมีบุตร ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด อายุการทำงานและเงินเดือน**

#### ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

3.1 อายุมีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐาน

3.2 สถานภาพการสมรสมีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐาน

3.3 สถานภาพการมีบุตรไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

3.4 ระดับการศึกษามีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐาน

3.5 สาขาวิชาที่จบการศึกษาไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

3.6 ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัดมีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐาน

3.7 อายุการทำงานมีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐาน

3.8 เงินเดือนไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

สรุปได้ว่า ระดับความพึงพอใจด้านบรรยายกาศการทำงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกันไปตามลักษณะอายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์และอายุการทำงานยกเว้นปัจจัยเรื่องสถานภาพการมีบุตร สาขาวิชาที่จบการศึกษาและเงินเดือน ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานเพียงบางส่วน

**คุณศิรีภานันท์ 4 ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานของนักข่าวสตรี แตกต่างกันไปตามลักษณะอายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการมีบุตร ระดับการศึกษา สาขา ที่จบการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด อายุการทำงานและเงินเดือน**

#### **ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า**

- 4.1 อายุไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 4.2 สถานภาพการสมรสไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 4.3 สถานภาพการมีบุตรไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 4.4 ระดับการศึกษาไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 4.5 สาขาที่จบการศึกษาไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 4.6 ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัดไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 4.7 อายุการทำงานไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 4.8 เงินเดือนไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

สรุปได้ว่า อายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการมีบุตร ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัดและอายุการทำงาน ไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

**แบบที่หานก 5 ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาของนักข่าวสตรี  
แตกต่างกันไปตามลักษณะอายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการมีบุตร ระดับการศึกษา สาขา  
ที่จบการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด อายุการทำงานและเงินเดือน**

#### **ผลการทดสอบสมมติฐาน พบร่วม**

- 5.1 อายุไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 5.2 สถานภาพการสมรสไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 5.3 สถานภาพการมีบุตรไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 5.4 ระดับการศึกษาไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 5.5 สาขาที่จบการศึกษาไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 5.6 ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัดไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 5.7 อายุการทำงานไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
- 5.8 เงินเดือนไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

สรุปได้ว่า อายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการมีบุตร ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด อายุการทำงานและเงินเดือน ไม่มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

**สมมติฐานที่ 6 ระดับความสำนึกทางวิชาชีพของนักข่าวสตรีแตกต่างกันไปตามลักษณะอาชญากรรม การสมรรถนะทางอาชญากรรม ระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัด อายุการทำงานและเงินเดือน**

#### ผลการทดสอบสมมติฐาน พนบฯ

6.1 อายุไม่มีผลทำให้ระดับความสำนึกทางวิชาชีพของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

6.2 สถานภาพการสมรสไม่มีผลทำให้ระดับความสำนึกทางวิชาชีพของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

6.3 สถานภาพการมีบุตรไม่มีผลทำให้ระดับความสำนึกทางวิชาชีพของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

6.4 ระดับการศึกษามีผลทำให้ระดับความสำนึกทางวิชาชีพของนักข่าวสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐาน

6.5 สาขาวิชาที่จบการศึกษามีผลทำให้ระดับความสำนึกทางวิชาชีพของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐาน

6.6 ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัดมีผลทำให้ระดับความสำนึกทางวิชาชีพของนักข่าวสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐาน

6.7 อายุการทำงานไม่มีผลทำให้ระดับความสำนึกทางวิชาชีพของนักข่าวสตรีแตกต่างกัน เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

6.8 เงินเดือนมีผลทำให้ระดับความสำนึกทางวิชาชีพของนักข่าวสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นการยอมรับสมมติฐาน

สรุปได้ว่า ระดับความสำนึกทางวิชาชีพของนักข่าวสตรีแตกต่างกันไปตามลักษณะระดับการศึกษา สาขาวิชาที่จบการศึกษา ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัดและเงินเดือน ยกเว้นปัจจัยเรื่องอายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการมีบุตรและอายุการทำงาน ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานเพียงบางส่วน



ວົງປ່າຍພາ

ฉบับลักษณะของนักเขียนสตรี

นักช่างสตรีส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-29 ปี และต่ำกว่า 25 ปี คือร้อยละ 42 และร้อยละ 37.3 ตามลำดับ แต่เมื่ออายุ 30-34 ปีและอายุ 35 ปีขึ้นไป มีจำนวนลดลงคือ ร้อยละ 11.6 และร้อยละ 6.6 ตามลำดับ เหตุผลประการหนึ่งอาจเป็นเพราะ นักช่างสตรีคิดว่าวิชาชีพนักช่างนั้นเหมาะสมสำหรับคนที่เพิ่งจบการศึกษาหรือเหมาะสมกับคนที่มีอายุไม่มากนัก ทั้งนี้อ้ายพนักช่างต้องอาศัยความคล่องตัว ความกระฉับกระเฉง เพราะเป็นงานที่ต้องแข่งกับเวลาเป็นอย่างมาก ทั้งเวลาที่เกิดเหตุการณ์และเวลาที่ต้องปิดช่างให้กันออกงานอย่างในแต่ละวัน รวมถึงการที่ต้องแข่งขันกันในกลุ่มหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นด้วยหากชักซ้าก็จะทำให้เกิดความเสียหายต่อช่างที่นำเสนอด้วยช่างจะไม่สดใหม่กันต่อเหตุการณ์ จนไม่มีคุณค่าของความเป็นช่าง ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่จะมีคนทำงานในกลุ่มช่วงอายุ 25-29 ปีและอายุต่ำกว่า 25 ปีเป็นจำนวนมากกว่ากลุ่มอายุ 30-34 ปีและอายุ 35 ปีขึ้นไป

ในประเด็นดังกล่าวมีนักข่าวสตรีที่ทำการสำรวจครั้งนี้ให้ความเห็นสนับสนุนเพิ่มเติม อาทิ . . . งานอาชีพนักข่าว เหตุการณ์ที่มีไฟแรงและคนที่ชอบงานท้าทายอยู่ . . . ตลอดเวลา . . .

... งานนี้เป็นเพียงหนทางที่มีโอกาสได้แสดงออกของคนรุ่นใหม่ไฟแรง อย่างเรียนรู้โลกกว้าง ได้ประสบการณ์ที่กว้าง รู้จักจิตใจคนเยอะชื่น แต่มันไม่ใช่งานที่จะทำให้อนาคตมีความสุขตอนอายุมาก ...

... นักช่าวเหமะสำหรับคนในบางช่วงอายุและสถานภาพเท่านั้น หากปัจจัยด้านร่างกายเปลี่ยนไป งานอื่นอาจเหมาะสมกว่า ...

สมหมาย ศิลป์โยดม ผู้สืบท่าวนั้นสืบทิมพ์แนวหน้า (อ้างถึงในประชากิต ประจำ Kongjittor, 2528) กล่าวให้ความเห็นว่า “คนที่จะยึดอาชีพนั้นสืบทิมพ์นั้นหมายสำหรับคนหนุ่มสาวเท่านั้น”

อีกประการหนึ่ง คนในช่วงอายุดังกล่าว ยังถือเป็นช่วงคนหนุ่ม-สาวที่ต้องการเรียนรู้สิ่ง  
แปลกใหม่ในชีวิต ต้องการความอิสระ ต้องการหาประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าจะยึดถือใน  
เรื่องของความมั่นคงในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักข่าวสตรีที่ทำการสำรวจใน

การวิจัยครั้งนี้เกี่ยวกับ ความคาดหวังก่อนที่นักข่าวสตรีจะมาประกอบวิชาชีพนักข่าว พบร่วมนักข่าว สตรีส่วนใหญ่มีความคาดหวังว่า งานนักข่าวจะทำให้ได้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งแเปลกใหม่มากที่สุด รองลงมาคือ จะมีอิสระทางความคิดและมีเสรีภาพในการแสดงออก ดังนั้นจะเห็นว่า งานนักข่าว สามารถตอบสนองความต้องการนี้ได้

นอกจากนี้ในระยะแรกของการทำงาน บางคนต้องการเข้ามาทำงานนักข่าวก่อนที่จะไปประกอบอาชีพอื่น เนื่องจาก งานนักข่าวเป็นงานที่ได้พบปะผู้คนมากมายและมีผลให้มีลุ่ทางไปทำงานอื่นได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนของปาริชาติ ประคงจิตร์ (2528) ที่ว่า "คนเข้ามาประกอบอาชีพนักข่าว นักหนังสือพิมพ์เพียงเพื่อจะร่องงานอื่น แต่ยังไม่ได้งาน จึงเข้ามาเยี่ยมกราย หาประสบการณ์ ได้รู้จักคนมากมาย จะได้เป็นช่องทางได้เปลี่ยนาชีพไปทำหน้าที่อย่างอื่นอีก"

พร้อมกันนี้บัญญัติ ทัศนียะเวช ผู้สื่อข่าวอาชูโสของหนังสือพิมพ์ Bangkok Post ให้ สัมภาษณ์ในความเห็นที่สอดคล้องกันอีกว่า

ในช่วงระยะแรกจะมีคนเข้ามาทำงานนักข่าวมาก แต่ต่อไปจะอาศัยหนังสือพิมพ์ ก้าวไปสู่งานอื่น โดยการรู้จักกับแหล่งช่าว บางคนตั้งใจมาด้วยแต่ต้น ก็มีไม่น้อยที่ไป ได้โดยอาศัยหนังสือพิมพ์เป็นแหล่งสะสอความรู้และทำให้รู้จักแหล่งช่าวในการ นำไปทำงานอื่น

เมื่อพิจารณาดูนักข่าวสตรีที่ทำการสำรวจพบว่า นักข่าวสตรีอายุ 30-34 ปีและอายุ 35 ปี ขึ้นไปมีจำนวนลดลง ทั้งนี้อาจมีสาเหตุจากการที่นักข่าวสตรีลาออกจากประกอบอาชีพอื่น โดยนัก ข่าวสตรีอาจจะคิดว่าเป็น เพราะ ข้อจำกัดในเรื่องอายุที่มากขึ้น ประกอบกับเรื่องของการมีครอบครัว หมายถึง การมีสายรุ้งและบุตรและเรื่องของความก้าวหน้าในการทำงาน ทั้งนี้มีความเห็นว่า อายุมากขึ้น ความกระฉับกระเฉงจะไม่เหมือนกับคนอายุน้อย ซึ่งขัดกับลักษณะของงานที่ต้องการคนที่มีความ คล่องตัวและกระฉับกระเฉง ขณะเดียวกันคนอายุมากขึ้นต้องการความก้าวหน้าในการทำงาน โดย มีเงินเดือนสูงขึ้น มีตำแหน่งดีขึ้นและมีความมั่นคงในการทำงาน โดยทั่วไปแม้ว่าปัจจุบันงานนัก ข่าวจะมีการปรับเงินเดือนที่สูงขึ้นกว่าเดิมมาก แต่เมื่อเทียบธุรกิจอื่น ปรากฏว่างานหนังสือพิมพ์ ยังจ่ายเงินไม่ดีเท่า ดังที่ว่า ประทีปชัยฤทธิ์ ผู้ช่วยบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ Bangkok Post ให้ สัมภาษณ์ว่า

คนทำงานพักเดียวก็หายไป เหตุผลสำคัญคือ หนังสือพิมพ์ยังจ่ายไม่ดี เมื่อเทียบ กับธุรกิจอื่น แม้ว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับปรับฐานขึ้นมาแต่ก็สูงไม่ได้ หลายคุณมา เอาประสบการณ์ไปใช้ทำงานอย่างอื่นได้

แม้ว่าเงินเดือนของนักช่าวในระยะเริ่มต้นเทียบเท่ากับคนทำงานในบริษัทเอกชน หรือธนาคาร แต่ภาวะแรงกดดันในการทำงานมีมากกว่าแต่ความก้าวหน้าสื่อน้อยกว่า ดังบทสัมภาษณ์ของพิพัฒน์ รัตนสีหกุล บรรณาธิการบริหารและบรรณาธิการผู้พิมพ์โดยโฆษณา หนังสือพิมพ์วู๊ดจักรรายวัน กล่าวว่า "ค่าตอบแทนในวงการสื่อสารมวลชนสูงจริง แต่งานหนัก แรงกดดันมาก คนเข้ามาในแวดวงนี้จะหันรับแรงกดดันได้แค่ไหน คนจะคิดอย่างเปลี่ยนงานไปทางค์กรที่มั่นคง เช่น ธนาคาร ซึ่งระยะต้นของการทำงานไม่มีความกดดันและต่อไปความก้าวหน้าในองค์กรจะมีมากกว่า"

... เมื่ออายุมากขึ้น จะเป็นอุปสรรคในแง่ของความกระตือรือร้น และความกระดับกระเจงในการท่าช่าว ...

... การเป็นลูกจ้างตลอดไป ไม่สามารถสร้างความมั่งคั่งให้กับครอบครัวได้ และการทำช่าวเมื่อดึงจุดหนึ่งจะรู้สึกอึมและพอ กับความต้องการของตนเอง คิดว่า เมื่ออายุมากขึ้น หรือมีงานอื่นที่ดีกว่า ก็คงไปเพื่อครอบครัว ...

... ต้องการงานที่มีความมั่นคงและผลตอบแทนที่ดีกว่านี้ ...

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้คุณภาพเพิ่มเติม ดังนี้ "นักช่าวจำนวนมากว่าตัว เมื่อสังขารของตนต้องร่วงโรยไปตามวัย ไม่สามารถที่จะอุทิศเวลาช่าวได้เหมือนสมัยที่เป็นหนุ่มเป็นสาว คุณค่าของตนในสายตาของทุกคนสื่อพิมพ์จะหมดไป และตนจะถูกให้ออกจากวงการที่ตนรักโดยไม่มีอะไรติดตัวไป ถึงตอนนั้นการที่จะไปเริ่มต้นทำอาชีพใหม่ก็อาจจะสายเกินไปแล้ว เรื่องนี้เป็นสาเหตุทำให้นักช่าวจำนวนไม่น้อยต้องละทิ้งงานหนังสือพิมพ์ไปประกอบอาชีพอื่น หลังจากที่ทำงานหนังสือพิมพ์ได้ไม่นาน" (วันนักช่าว, 5 มีนาคม 2527)

การวิจัยพบว่า นักช่าวสตรีที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่ยังเป็นโสดถึงร้อยละ 88.4 ขณะที่แต่งงานแล้วมีเพียงร้อยละ 11.6 ด้วยความคิดว่า การเป็นโสดจะทำให้สตรีทำงานนักช่าวได้เต็มที่กว่า ทั้งนี้ เพราะ งานนักช่าวเป็นงานที่เรียกร้องเวลาในการทำงานสูง เป็นงานที่มีเวลาไม่แน่นอน ไม่รู้ว่าช่าวหรือเหตุการณ์จะเกิดขึ้นเมื่อใด ที่ไหน ดังนั้นคนทำงานจึงต้องมีความคล่องตัว เตรียมพร้อมเสมอ กับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น จึงทำให้มองเห็นว่าคนเป็นโสดจะมีเวลาทุ่มเทให้กับงานได้มาก และมีความคล่องตัวมากกว่าในการทำงานลักษณะเช่นนี้ หากเป็นคนที่แต่งงานแล้ว จะไม่คล่องตัวเท่าคนโสด จะมีปัญหาหากต้องไปทำช่าวในต่างจังหวัด และไม่มีเวลาทุ่มเทให้กับงานเท่าคนโสด เพราะ จะต้องแบ่งเวลาไปดูแลครอบครัว โดยเฉพาะผู้ที่มีบุตร ซึ่งสังคมไทยได้กำหนดบทบาทของสตรีไทยไว้ว่า จะต้องเป็นผู้ดูแลบ้านหรือครอบครัว ให้ความดูแล ความอบอุ่น แก่บุตร ถ้าสตรีต้องทุ่มเทเวลาให้กับงานหนัก ก็จะมีปัญหาครอบครัวและเกิดการทะเลาะเบาะแว้ง

ได้หากสามีไม่เข้าใจในการทำงาน ในทางตรงกันข้ามเมื่อสตรีทุ่มเทเวลาให้กับครอบครัวมาก ก็จะมีผลทำให้มีเวลาในการทำงานน้อยลง สิ่งเหล่านี้สะท้อนออกมายังความคิดเห็นของนักข่าวสตรีที่ทำการสำรวจ ซึ่งแสดงความเห็นต่างๆ กันดังนี้

- ... การทำงานช่วง ไม่เป็นเวลาแน่นอน ทำหน้าที่แม่บ้านไม่สมบูรณ์ ...
- ... ทำให้มีเวลาอยู่กับครอบครัวน้อย เนื่องจากทำงานไม่เป็นเวลา ...
- ... งานนี้จะต้องใช้เวลาอุทิศเพื่องานมาก เพราะมักมีงานตั่งๆ ไม่ได้คาดหมายเสมอ เลิกงานไม่เป็นเวลา ต้องทำงานกว่าจะเสร็จ ...
- ... ผู้หญิงต้องกลับบ้านไปปดูแลครอบครัว แต่ทำงานเป็นหน้าช่วงต้องรักและทุ่มเท ช่วงถ้าสามีไม่เข้าใจ ก็อาจเกิดปัญหาทะเลาะเบาะแว้งกันได้ ...
- ... ผู้หญิงต้องเป็นผู้ดูแลความเรียบร้อยและให้ความอบอุ่นแก่ครอบครัว ฉะนั้นจึงต้องมีเวลาให้กับครอบครัวเป็นเรื่องจำเป็น ...
- ... ส่วนมากเมื่อมีครอบครัวแล้ว เมื่อทุ่มเวลาให้กับงาน ทำให้เกิดปัญหาครอบครัว ครอบครัวแตกแยกได้ ...

เหตุผลดังกล่าวยังสอดคล้องกับความเห็นของเสริมศรี เอกชัย (2529) "สภาพการทำงานครอบครัวเป็นอุปสรรคต่ออาชีพหนังสือพิมพ์ของผู้หญิง...อาชีพที่ต้องใช้เวลาในการทำงานที่ผิดแย้งกับการใช้เวลาในการทำงานของราชการอื่นๆ หรือคนทำงานกินเงินเดือนอื่นๆ คือว่าเวลามันไม่แน่นอน...ชีวิตครอบครัวก็อาจเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน ผู้หญิงที่ต้องใช้เวลาติดต่อกันในการทำงานนานเกินไปจนขาดการดูแลครอบครัว ซึ่งสังคมถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้หญิง ของแม่และเมีย ก็ถูกมองว่าเป็นความบกพร่องในหน้าที่"

นอกจากนี้ความเห็นของบรรณาธิการ หัวหน้าข่าวสตรีที่ให้สัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ยังสนับสนุนเหตุผลดังกล่าว ดังนี้

บัญญัติ หัสดินยะเวช ผู้สื่อข่าวอาชญากรรม หนังสือพิมพ์ Bangkok Post กล่าวว่า "คนโสดทำงานได้สบายกว่า ถึงไหนถึงกัน ทำได้มีประสิทธิภาพมากกว่า เพราะความท่วงท่ายในเรื่องครอบครัว มีน้อย เชาใช้งานก็ไปได้เลย"

ทางด้านคณิต นันทawanี บรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง ให้ความเห็นว่า "คนที่ไม่แต่งงานจะมีเวลาทุ่มเทงานมาก แต่ถ้ามีครอบครัว ตรงนี้จะหายไป"

เช่นเดียวกับรัฐย์ ศรีอนันต์รักษา หัวหน้าข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ กล่าวเพิ่มเติมว่า "ผู้หญิงพอ มีครอบครัว ก็จะมีปัญหา โดยบทบาทของผู้หญิงในสังคมไทยจะต้องดูแลลูกและงานบ้าน ซึ่งพอทำงานก็จะมีผลกับการทำงานที่ไม่สม่ำเสมอ โดยเฉพาะถ้ามีลูกและลูกเจ็บป่วย บางอาทิตย์แทบไม่ทำงาน จิตใจจะอ่อนโยนกับครอบครัวมาก"

ส่วนวิวัฒนา ไทยสม บรรณาธิการบริหารและบรรณาธิการข่าวสังคมและสตรี หนังสือพิมพ์สยามรัฐ กล่าวเสริมอีกว่า "การมีครอบครัวหรือการมีบุตรก็เป็นอุปสรรคบ้างเหมือนกัน ข้อนี้กับนักข่าวเองว่าจะอดทนแค่ไหน คนที่ทำได้ตีทึบสองอย่างจะต้องใช้ความอดทนสูง คนที่ทำได้ไม่ตีก็เสียงหายหรือเสียครอบครัวไปเลย แต่ส่วนใหญ่ช่วงเป็นนักข่าวจะโชคดี จะแต่งงานเมื่อต่ำแห่งสูงขึ้นแล้วชึ่งงานจะต่างออกไป"

ุณิพงษ์ หลักคำ บรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ไทยไฟแนนเชียล กล่าวว่า ปัญหาครอบครัวเป็นเรื่องใหญ่เท่าที่ผ่านมา มีนักข่าว 3-4 คนต้องลาออกจากเพรช จัดการปัญหาครอบครัวไม่ได้ "โชคดีที่นี่มีนักข่าวไม่กี่คนที่แต่งงาน ส่วนใหญ่เป็นโสด"

สำหรับในเรื่องการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักข่าวสตรีส่วนใหญ่คือร้อยละ 91.8 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และจบการศึกษาในสาขาอื่นที่มิใช่สาขานั้น สื่อพิมพ์หรือสื่อสารมวลชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ปัจจุบันมาตรฐานการรับคนเข้าทำงานโดยทั่วไปส่วนใหญ่จะรับคนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี และในวิชาชีพหนังสือพิมพ์ก็เช่นกัน ก็จะรับคนทำงานที่จบระดับปริญญาตรี ทั้งนี้สอดคล้องกับความเห็นของสมหมาย ปราจฉัตต์ บรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์มติชน กล่าวว่า ความรู้โดยพื้นฐานของนักข่าวที่จะรับเข้าทำงานคือ ระดับปริญญาตรี

การที่นักข่าวสตรีส่วนใหญ่จบการศึกษาในสาขาอื่นที่มิใช่สาขานั้น สื่อพิมพ์โดยตรงหรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับสื่อสารมวลชน สาเหตุประการหนึ่งอาจเป็นเพราะ คนจบการศึกษาด้านหนังสือพิมพ์โดยตรงนั้นมีน้อย เนื่องจากคนเลือกเรียนในสาขานี้มีน้อยนั่นเอง จะเห็นว่าในสถาบันการศึกษาใหญ่ ๆ ที่เปิดสอนด้านหนังสือพิมพ์โดยตรง เช่น คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีนักศึกษาที่เลือกเรียนสาขานั้น สื่อพิมพ์ประมาณ 10-15 คนในแต่ละปีการศึกษา ซึ่งซึ่งให้เห็นว่า สถาบันการศึกษาไม่สามารถผลิตบุคลากรป้อนตลาดแรงงานด้านนี้ได้ทันกับความต้องการ ในขณะที่อุตสาหกรรมหนังสือพิมพ์ขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว จนถึงขนาดขาดแคลนบุคลากรด้านนี้



ขณะเดียวกัน ผู้ที่เรียนจบด้านหนังสือพิมพ์อาจไม่ต้องการจะทำงานหนังสือพิมพ์ เพราะมีความคิดว่า งานหนังสือพิมพ์ได้เงินเดือนน้อยแต่งานหนัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรองศาสตราจารย์ฉล้อ อุทุมพรรักษ์ เรื่อง "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาและความคาดหวังในการประกอบวิชาชีพของนักศึกษาการหนังสือพิมพ์ในมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชน" ซึ่งทำการออกแบบสอบถามนิสิตนักศึกษาที่เรียนวิชาการหนังสือพิมพ์ในปีสุดท้ายจากคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และจากคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 194 คนพบว่า "... มีหลายคนที่บอกว่าไม่อยากทำงานด้านหนังสือพิมพ์ เพราะสนใจอาชีพอื่นมากกว่า งานหนังสือพิมพ์ได้เงินเดือนน้อยแต่งานหนัก นอกจากนี้ยังมีนักศึกษาบางกลุ่มที่ทำงานด้านอื่นอยู่แล้วแต่มาเรียนด้วย ส่วนใหญ่บอกว่า ไม่อยากเปลี่ยนไปทำงานหนังสือพิมพ์ เพราะอาชีพเดิมมั่นคงกว่า . . ." (วันนักช่าง, 5 มีนาคม 2536)

หรืออาจจะเป็นไปได้จากสาเหตุอีกประการหนึ่งคือ ผู้บริหารหรือบรรณาธิการ หัวหน้า ข้าวไม่ได้มีนโยบายที่จะรับผู้ที่เรียนด้านหนังสือพิมพ์มาโดยตรง เพราะมองเห็นว่าทักษะการเขียนข่าว การหาข่าวนั้นสามารถเรียนรู้ได้จากการทำงานแต่ความรู้เฉพาะด้านเรียนรู้กันลำบากหรือเรียนรู้ได้ช้า ซึ่งในระยะหลังโดยเฉพาะช่วงที่เศรษฐกิจขยายตัว การดำเนินธุรกิจต่างๆ มีความ слับซับซ้อนขึ้น ความต้องการนักข่าวเศรษฐกิจมีมากขึ้น บรรณาธิการหรือหัวหน้าข่าวเองก็ต้องการรับนักข่าวที่มีความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ หรือการเงินการธนาคาร หรือบริหารธุรกิจมาทำข่าวเศรษฐกิจมากกว่าที่จะรับคนจบสาขาวิชานั้น ทั้งนี้เนื่องจาก คนเหล่านั้นจะเข้าใจเรียนรู้เรื่องราวเนื้อหาต่างๆ ที่จะนำเสนอเป็นข่าวได้มากกว่า สอดคล้องกับความเห็นของฐานราก บุญปาน บรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ข่าวสด แสดงความเห็นในเรื่องนี้ว่า "ผู้ที่จะมาทำงานข่าวไม่จำเป็นต้องจบการศึกษา ตรงกับสายด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ ขอให้เป็นคนได้รู้"

อดีตศักดิ์ ลิมป์รุ่งพัฒนกิจ บรรณาธิการ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ กล่าวว่า หนังสือพิมพ์ เราเป็นหนังสือพิมพ์เสนอข่าวเศรษฐกิจ เรายังคงที่จะการศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์มากกว่า

กุลพงษ์ หลักคำ (อ้างแล้ว) กล่าวเสริมว่า "เรารับคนจบปริญญาตรี เพื่อสร้างมาตรฐาน การศึกษา เราเชื่อคนจบปริญญาตรีมีโอกาสได้รับความรู้ ได้รับการฝึกอบรม มีประสบการณ์ในระบบมากกว่า" แต่แสดงความเห็นขัดแย้งในเรื่องของสาขาวิชาที่จบการศึกษาว่า "หากเป็นไปได้ อย่างได้คนจบสาขาโดยตรงหนังสือพิมพ์มากกว่า"

แต่ที่ผ่านมา มีปัญหาว่าสถาบันการศึกษาผลิตไม่พอ และเราไม่มีโอกาสได้เข้าไปตรวจสอบด้วยว่าเขารายงานผลการเรียนแต่ทุกรายที่เข้ามาจะผ่านการฝึกอบรม ดังนั้นเมื่อเลือกไม่ได้เราจะเอามาตรฐานของคนจบปริญญาตรีทั่วไปแต่ก็พยายามหาสาขาวิชาที่ใกล้เคียง เช่น นักข่าวการเมือง จะรับคนที่เรียนกฎหมาย หรือการปกครอง ขณะที่นักข่าวประจำกระทรวงต่างประเทศ จะรับคนที่มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษ และถึงจะให้มาเรียนรู้การทำข่าวทีหลัง

สำหรับอายุการทำงานของนักข่าวสตรี จากการวิจัย พบว่า นักข่าวสตรีส่วนใหญ่มีอายุการทำงานอยู่ระหว่าง 2-3 ปีคิดเป็นร้อยละ 48.3 รองลงมาคือ 4-5 ปีและ 5 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 24.1 และ 18.8 ตามลำดับ ส่วนนักข่าวสตรีที่มีอายุการทำงานในช่วง 1 ปีมีจำนวนน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ธุรกิจหนังสือพิมพ์มีการขยายตัวก่อนหน้านี้แต่เมื่อ 1 ปีที่ผ่านมาคือในช่วง พ.ศ. 2537 องค์กรหนังสือพิมพ์แต่ละแห่ง ต้องประสบกับภาวะการขึ้นราคาของกระดาษที่ใช้พิมพ์ หนังสือพิมพ์ และปัญหานี้ได้ส่งผลกระทบต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลให้องค์กรหนังสือพิมพ์แต่ละแห่งต้องปรับตัว ส่วนหนึ่งใช้วิธีการลดจำนวนคนทำงานลงหรือจำกัดการรับคนทำงานเพิ่ม จึงอาจจะเป็นไปได้ที่ทำให้นักข่าวสตรีที่มีอายุการทำงานในช่วง 1 ปีมีน้อยที่สุด

ส่วนนักข่าวสตรีจะมีจำนวนลดลงเรื่อยๆ เมื่อมีอายุการทำงานที่มากขึ้น อาจมีสาเหตุ มาจาก ในช่วง 2-3 ปีคนที่เข้ามาทำงานนักข่าวต้องการมาหาประสบการณ์ก่อนที่จะไปทำงานด้านอื่น และนักข่าวสตรีมองเห็นว่า การประกอบวิชาชีพนักข่าวไม่ก้าวหน้าและไม่มั่นคงในการทำงาน จึงคิดที่จะลาออกจากเมือง อายุของนักข่าวสตรีที่มากขึ้นไปด้วย และการจะไปเริ่มต้นงานอื่นเมื่ออายุมากจะลำบาก จะเห็นว่าผู้หญิงทำงานต่อประมาณ 4-5 ปี หลังจาก 5 ปีคนจะเริ่มคิดอีกครั้งว่าจะเปลี่ยนงานหรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่า นักข่าวสตรีจะมีการลาออกมากที่สุดในช่วงอายุการทำงาน 2-3 ปี รองลงมาคือ อายุการทำงาน 4-5 ปี อายุการทำงาน 5 ปีขึ้นไปและช่วงอายุการทำงาน 1 ปีตามลำดับ

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับความเห็นของทินนวัฒน์ รัตนสีหกุล (อ้างแล้ว) กล่าวว่า "การลาออกมีทุกจังหวะ คนที่มีอายุงาน 1-3 ปีถือเป็นจุด critical พ้ออายุงานได้ 3 ปีเริ่มคิดที่จะเปลี่ยนงานใหม่ แต่เมื่ออายุ 26-30 ปี เป็นช่วงที่ทำงานประมาณ 4-5 ปี ซึ่งเมื่ออายุ 30 ปีคนจะเริ่มคิดอีกครั้ง บางคนจะเปลี่ยนงานไปทำบริษัทเอกชน เช่น งานประชาสัมพันธ์หรือพิธีการ"

ส่วนอดีศักดิ์ ลิมป์รุ่งพัฒนกิจ (อ้างแล้ว) ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ช่วงอายุงาน 3-5 ปีเป็นช่วงที่คนคิดเปลี่ยนงาน เป็นการเปลี่ยนสายงานไปเลย ไปอยู่บริษัทเอกชน ทำงานฝ่ายขาย พัฒนาธุรกิจหรือพ่อาร์ส่วนคนที่มีอายุการทำงาน 5 ปีขึ้นไปไม่ค่อยเปลี่ยนส่วนใหญ่จะยืดอาชีพนี้ต่อไป

ทางด้านวีระ ประทีปชัยกุล (อ้างแล้ว) กล่าวเสริมว่า คนทำงานนักช่างสักพักก็จะไปทำงานอื่น การลาออกจากคนทำงานช่วง 1 ปีมีไม่มาก แต่จะมีในช่วงคนที่ทำงาน 3-4 ปีและ 4-5 ปี ทั้งนี้เนื่องจาก เป็น ไม่มีอะไรตีกันเดิม และเหตุผลสำคัญคือเงินเดือนไม่ดี แม้ว่าจะมีการปรับเงินเดือนขึ้นมาแล้วก็ตาม แต่เมื่อเปรียบเทียบกับธุรกิจอื่นแล้วก็ยังไม่ดีเท่า

หากพิจารณาเรื่องเงินเดือน ผลการวิจัยพบว่า นักช่างสตรีส่วนใหญ่มีเงินเดือนอยู่ระหว่าง 10,001-15,000 บาท รองลงมาคือ 15,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.1 และร้อยละ 16.6 ตามลำดับ ซึ่งจะผันแปรไปตามอายุการทำงานของนักช่างสตรี โดยส่วนใหญ่มีอายุการทำงาน 2-3 ปีรองลงมาคือ อายุการทำงาน 4-5 ปี เนื่องจาก โดยปกติการจ่ายเงินเดือน ระยะช่วงรับเข้าทำงานจะพิจารณาดูจากประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนหนึ่งพิจารณาเรื่องอายุการทำงานนั้นเอง หลังจากนั้นจึงจะพิจารณาจากผลงาน ความสามารถในการทำงาน ซึ่งจะเห็นว่าจะเริ่มต้นของการทำงานหากเป็นนักช่างที่ทำงานในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษ จะมีเงินเดือนอยู่ระหว่าง 9,300-10,500 บาท ส่วนกลุ่มนักช่างที่ทำงานในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย จะมีเงินเดือนระหว่าง 4,500-10,500 บาทและกลุ่มนักช่างที่ทำงานในหนังสือพิมพ์รายวันแนวธุรกิจ จะมีเงินเดือนระหว่าง 9,300-12,500 บาท (สยามโพสต์, 20 สิงหาคม 2537)

## ศูนย์วิทยทรัพยากร อุปกรณ์มหาวิทยาลัย

	เงินเดือน	ต่ารถ	ต่าเบ้าอิม (ต่อเดือน)
Bangkok Post	10,000	จ่ายตามจริง	-
The Nation	6,000-7,000	3,300	-
Thailand Time	8,000	2,500	-
มติชน	7,000	2,500	1,000
สยามรัฐ	5,400	-	-
สยามโพสต์	5,800	1,500/3,000	-
ไทยรัฐ	7,500	-	-
เดลินิวส์	4,500-5,000	-	-
ช่าวสด	7,000	2,500	1,000
แนวหน้า	5,500	2,500	-
บ้านเมือง	4,500-5,000	-	-
กรุงเทพธุรกิจรายวัน	6,000	3,300	-
ผู้จัดการรายวัน	8,000-9,500	3,000	-
คู่แข่งธุรกิจรายวัน	9,000	3,500	-
วัฒนธรรมรายวัน	8,000	2,500	-
ไทยไฟแนนเชียล	7,500	3,000	-
ไทยธุรกิจไฟแนนซ์	7,000	2,500	-

หมายเหตุ : ข้อมูลนี้ได้จากการพิมพ์ในหนังสือพิมพ์สยามโพสต์ ฉบับประจำวันที่ 20 สิงหาคม 2537 ซึ่งอ้างมาจากสมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย

ผลการวิจัย ยังพบอีกว่า สรตีที่ทำงานข่าวส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งผู้สื่อข่าวถึงร้อยละ 74.0 รองลงมาคือ บรรณาธิการ หัวหน้าข่าว รองหัวหน้าข่าวหรือเทียบเท่า ร้อยละ 10.7 ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ในวิชาชีพนักข่าวมีขั้นตอนของสายงานไม่เหมือนกับธุรกิจอื่น โดยจะมีขั้นตอนสายงานไม่มากนัก โดยเริ่มต้นจากนักข่าวและก้าวขึ้นไปในระดับผู้สื่อข่าวอาชญากรรม เนื่องจาก ผู้ช่วยหัวหน้าข่าว รองหัวหน้าข่าว หัวหน้าข่าว ผู้ช่วยบรรณาธิการและบรรณาธิการ และคนที่ได้รับเลือกหรือแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าแล้วก็จะเป็นหัวหน้าไปตลอด ดังนั้น โอกาสที่นักข่าวใหม่จะขึ้นมาในตำแหน่งระดับสูงนั้นมีน้อย นักข่าวส่วนใหญ่จึงอยู่ในตำแหน่งผู้สื่อข่าวมาก แต่ก็มีความก้าวหน้าในเงินเดือนที่เพิ่มขึ้น ตำแหน่งไม่ได้สูงขึ้น

"การขึ้นเป็นหัวหน้าในวิชาชีพนี้จะเป็นหัวหน้าไปตลอดงานนี้ไม่ใช่สายงานได้อันดับคนๆ หนึ่งถูกเลือกเป็นหัวหน้า ก็จะเป็นผลดี และไม่มีตำแหน่งย่อยๆ มากนัก หลายแห่งจะถูกทิ้งอาวุโส" ปิยะกรณ์ ทิวาสิงห์ หัวหน้าข่าวสตรี หนังสือพิมพ์แนวหน้า ให้ความเห็น

นอกจากนี้เกี่ยวกับตำแหน่งของนักข่าวสตรีที่ทำการสำรวจพบว่า มีตำแหน่งเป็นผู้สื่อข่าวเป็นส่วนใหญ่ กิตติวงศ์ นักข่าวสตรีมาพิจารณาประกอบด้วย กล่าวคือ นักข่าวสตรีจะมีจำนวนลดลงเมื่ออายุ 30-34 ปีและอายุ 35 ปีขึ้นไป อาจจะมีการลาออก ซึ่งจะเห็นว่า เมื่อจำนวนนักข่าวลาออกไปในช่วงอายุดังกล่าวเป็นจำนวนมาก โอกาสที่นักข่าวสตรีจะได้รับการพิจารณาให้ก้าวหน้าในระดับสูงจะมีจำนวนไม่มาก ทั้งนี้สอดคล้องกับความเห็นของบรรณาธิการข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง (อ้างแล้ว) กล่าวว่า "... ผู้หญิงมักจะลาออกไปก่อน ดังนั้น เมื่อพิจารณาคนที่จะเป็นหัวหน้า จึงเป็นผู้ชายเสียส่วนใหญ่..."

ผลการวิจัย ยังพบอีกว่า ไม่มีนักข่าวสตรีทำอยู่ในตำแหน่งบรรณาธิการบริหาร หัวหน้ากองบรรณาธิการ รองหัวหน้ากองบรรณาธิการ อาจเป็น เพราะ หัวหน้าที่เป็นบรรณาธิการผู้ชายไม่พิจารณาให้สตรีก้าวขึ้นมาในระดับสูงก็เป็นได้ โดยมีความเห็นว่า สตรีไม่เหมาะสมที่จะมานั่งบริหารงานที่ต้องรับผิดชอบมาก เพราะ คนที่อยู่ในตำแหน่งดังกล่าวจะต้องบริหารงานข่าว บริหารคน บางครั้งต้องดูแล้านนโยบาย การตลาดของหนังสือพิมพ์ ซึ่งถือว่าเป็นงานหนักมาก ยิ่งถ้าสตรีมีภาระทางด้านครอบครัว จะทำให้ทำงานได้ไม่เต็มที่ และสตรีเองจะมีปัญหาเรื่องการยอมรับทั้งนี้ สอดคล้องกับความเห็นของบรรณาธิการหลายราย คนที่ให้สัมภาษณ์ว่า "... เราให้โอกาสผู้หญิงและผู้ชายเท่ากันในการขึ้นเป็นหัวหน้า แต่จะมีปัญหาบางเรื่องการยอมรับ ..." ผู้หญิงขึ้นมาเป็นผู้บริหารได้แต่ต้องปรับทัศนคติและรู้จักแบ่งเวลาให้ดูก..."

นอกจากนี้ ผู้หญิงเองก็ไม่ได้ตั้งเป้าหมายในการทำงานถึงขั้นที่จะก้าวไปถึงระดับดังกล่าว เห็นได้จากความเห็นของบรรณาธิการข่าวผู้บริโภค หนังสือพิมพ์ Bangkok Post (อ้างแล้ว) "... ตนคิดว่าถ้าทำมาถึงระดับหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้บริหาร ไม่จำเป็นต้องปืนบันไดไปสูงขึ้นสูงเท่าไร ควรเลือกทำในสิ่งที่อยากทำ..."

และสตรีที่ทำงานในวิชาชีพนี้ไม่ใช่เดาการขึ้นสู่ตำแหน่งระดับสูงมาด้วยการประสบความสำเร็จในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ที่ว่า ผู้หญิงที่จะประสบความสำเร็จในการทำงานในวิชาชีพนักข่าวนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีมุ่งมองข้ามตี สามารถทำข่าวได้ทุกประเภทและรู้จักแหล่งข่าวมาก ส่วนการได้รับเลือกขึ้นเป็นหัวหน้าข่าวหรือผู้บริหารระดับสูงนั้น นักข่าวสตรีเลือก

เป็นอันดับ 4 ดังนั้นจะเห็นว่า การก้าวขึ้นสู่ผู้บริหารระดับสูง นักข่าวสตรีมีความเห็นว่าไม่ได้เป็นสิ่งที่จะดีดี นักข่าวสตรีนั้นประสบความสำเร็จในวิชาชีพ จะนั้น จึงมีนักข่าวจำนวนมากอยู่ในระดับตำแหน่งผู้สื่อข่าว ซึ่งนักข่าวสตรีที่ขึ้นเป็นหัวหน้าข่าวหลายคนก็ได้ให้ทัศนะที่สนับสนุนในประเด็นดังกล่าว ดังนี้

สุวรรณ อัศวเรืองชัย (อ้างแล้ว) บอกว่า "ตนคิดว่าคนที่ประสบความสำเร็จในอาชีพนี้ไม่ได้อยู่ที่ตำแหน่งอาชีพนักข่าวการได้แสดงความคิดเห็นการได้ทำงานในสิ่งที่เราชื่อและแสดงออกมา มันสำคัญกว่าเรามานั่งบริหาร ปิดปากก็ไม่เมะ มีนักข่าวกี่คน พอดีไหม งานช่าง ถ้าเราภักการทำช่าง การเขียนช่าง การที่ไม่เป็นผู้บริหารทำให้เราติดตามเรื่องของเราได้สูงกว่า"

ปิยะกรณ์ ทิวาสิงห์ (อ้างแล้ว) กล่าวให้ความเห็นว่า "ไม่คาดหวังอย่างเป็นหัวหน้า งานช่างทำมาก รู้มากและสนุกมาก ชีวิตนักข่าวสนุกกว่าการเป็นหัวหน้าช่าง อาจเจอกอะไรมากกว่า คนที่ขึ้นเป็นหัวหน้าส่วนใหญ่จะนั่งอยู่ข้างใน ค่อยปิดหน้าช่างในแต่ละวัน ไม่ค่อยได้ออกไปพบ แหล่งช่างหรือทำช่าง ได้เป็นหัวหน้าหรือไม่ ไม่ได้ห่วงเดินไปตรงนั้น มันเป็นจังหวะชีวิตมากกว่า"

ด้านเบญจญัดิ กศโนดะเวช (อ้างแล้ว) ซึ่งทำงานหนังสือพิมพ์มาเป็นเวลา 28 ปี บอกว่า "เป้าหมายในการทำงานของตนเอง อยู่ที่การรับใช้ลังคมได้ดี"

สุวนคณิต นันทวานิ (อ้างแล้ว) ซึ่งอยู่ในวงการหนังสือพิมพ์มาประมาณ 42 ปี กล่าวว่า "เราไม่ได้ตั้งเป้าไว้ว่าจะเป็นหัวหน้าช่าง แต่มันมาเอง"

นอกจากนี้อาจเป็นไปได้ว่า นักข่าวที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่มีอายุการทำงานน้อย ส่วนใหญ่จะมีอายุการทำงาน 2-3 ปีและ 4-5 ปี จึงมีผลทำให้นักข่าวสตรีส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งผู้สื่อข่าว ทั้งนี้ เพราะ การเลื่อนขึ้นไปสู่ระดับสูงต้องอาศัยระดับอาชีวศึกษาและประสบการณ์ประกอบด้วย

สำหรับตำแหน่งช่างภาพของนักข่าวสตรีมีจำนวนน้อย ทั้งนี้โดยทั่วไปยังมีความคิดว่า ตำแหน่งช่างภาพควรจะเป็นตำแหน่งของผู้ชายมากกว่า สาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะ งานช่างภาพเป็นงานที่ต้องลุยมากกว่าหากเทียบกับงานนักข่าว ต้องเสียง และใกล้ชิดเหตุการณ์มากกว่าเพื่อที่จะให้ได้ภาพที่ดี ขณะที่งานนักข่าวไม่จำเป็นต้องทำเช่นนั้น สามารถเช็คช่วงทางโทรศัพท์ได้หรือสอบถามหลังจากเหตุการณ์นั้นก็ได้แต่ช่างภาพทำไม่ได้ หากพลาดจากเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น ก็จะไม่ได้ภาพแล้ว ดังนั้น เวลาเกิดเหตุอันตราย จะพบว่าช่างภาพจะประสบอันตรายมากกว่า เช่น

ในเหตุการณ์พฤษภาคม 2535 มีช่างภาพหนึ่งของสำนักข่าวเอพี (AP-Associated Press) ได้รับอันตรายจากการถ่ายภาพในเหตุการณ์ดังกล่าว ถูกก้อนหินขว้างใส่ที่ดวงตา นอกจากนี้เพื่อให้ได้ภาพที่ดีสวย บางครั้งต้องปีนถ่ายภาพในที่สูงหรือต้องเบียดเสียดแย่งกันกับช่างภาพฉบับอื่น ซึ่งความเป็นเพศหญิงอาจเป็นอุปสรรคได้ ดังนั้น เป็นสาเหตุทำให้สตรีที่ทำงานตำแหน่งช่างภาพ มีน้อย ทั้งที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและต่างประเทศ

หากพิจารณาดูจากสายงานข่าวที่รับผิดชอบ ผลการวิจัยพบว่า นักข่าวสตรีส่วนใหญ่จะทำงานในสายงานข่าวเศรษฐกิจ ธุรกิจ รองลงมาคือ การเมือง อาจเป็นผลมาจากการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการขยายตัวทางด้านธุรกิจมากขึ้น มีธุรกิจใหม่ๆ เกิดขึ้นขณะเดียวกันก็มีความลับซับซ้อนในการดำเนินการทางธุรกิจมากขึ้น ทำให้หนังสือพิมพ์ซึ่งมีหน้าที่รายงานข่าว หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ต้องขยายหน้าหรือเพิ่มหน้าของรับภาระขยายตัวทางธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ทั่วไปหรือหนังสือพิมพ์แนวธุรกิจ ที่มีการเพิ่มหน้าเกี่ยวกับเทคโนโลยีหรือธุรกิจก่อสร้าง เป็นต้น บางฉบับมีการแบ่งย่อยๆ หลาย section นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ที่เกิดขึ้นมาใหม่ๆ จะเห็นว่าเป็นหนังสือพิมพ์แนวธุรกิจทั้งสิ้น เช่น Business Day ดังนั้นจึงเป็นผลทำให้ต้องมีนักข่าวเข้ามารายงานข่าวด้านนี้เป็นจำนวนมาก

ขณะเดียวกัน งานข่าวเศรษฐกิจซึ่งแต่เดิมเป็นงานของผู้ชาย แต่ปัจจุบันมีนักข่าวสตรีเข้ามาทำมากขึ้น จะเห็นได้ว่านักข่าวที่ทำงานในหนังสือพิมพ์แนวธุรกิจ มักจะมีจำนวนนักข่าวสตรีมากกว่านักข่าวชาย ออาทิ กรุงเทพธุรกิจรายวัน มีนักข่าวหญิงต่อนักข่าวชาย เท่ากัน 83:58 ผู้จัดการรายวัน มีจำนวน 66:48 ไทยไฟแนนเชียล นักข่าวหญิงต่อนักข่าวชายเท่ากัน 51:36 ทั้งนี้เป็นเพราะ นักข่าวหญิงมีความสามารถพอ กับนักข่าวชาย และการทำข่าวเศรษฐกิจไม่มีผลต่อข้อจำกัดทางด้านร่างกายของความเป็นหญิง: ชั่วโมงการทำงาน ช่วงเวลา ภาระ ทำให้มีนักข่าวสตรีในสายข่าวธุรกิจมาก

ส่วนนักข่าวสตรีในสายงานข่าวการเมืองมีมากเป็นอันดับสองรองจากสายงานข่าวเศรษฐกิจ เพราะ การทำข่าวการเมือง หัวหน้าข่าว บรรณาธิการข่าว มีความคิดว่า นักข่าวสตรีสามารถทำข่าวการเมืองได้ ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะ เป็นงานไม่เสี่ยงอันตรายอะไร โดยมากจะเป็นนักข่าวที่ประจำอยู่ท่าหน้าบ้าน สถานที่สาธารณะ แหล่งรวมคน และความเป็นเพศหญิงที่สุภาพ อ่อนโยน เช้ากันแหล่งข่าวได้ง่าย อันจะทำให้ได้ข่าวง่าย เพราะแหล่งข่าวการเมืองส่วนใหญ่เป็นผู้ชายซึ่งจะเอินดูในความอ่อนโยนของนักข่าวสตรี

สำหรับนักข่าวสตรีที่ทำข่าวสตรี เด็กหรือการศึกษามีจำนวนน้อย ทั้งที่เข้าใจกันว่าเป็นงานเหมาะสมกับนักข่าวสตรี ทั้งนี้เป็นเพราะข้อจำกัดทางด้านเนื้อที่ที่นำเสนอข่าวมีน้อย หน้าสตรี ส่วนใหญ่จะแทรกอยู่ในฉบับรวมกับข่าวอื่น ซึ่งมีประมาณ 1-2 หน้าเท่านั้น ที่แยกออกมาต่างหากเป็น section บ้าง เช่น หน้าสตรีของหนังสือพิมพ์แนวหน้า ส่วนมากจะรวมอยู่ในฉบับนั้นเอง ดังนั้น เมื่อเนื้อที่การนำเสนอข่าวไม่มาก ปริมาณข่าวที่จะต้องทำและนำเสนอไม่มาก จึงไม่ต้องการนักข่าวที่จะเข้ามาทำข่าวด้านนี้มาก ขณะเดียวกันข่าวสตรีไม่ได้อีกเป็นจุดขายที่สำคัญของหนังสือพิมพ์เหมือนข่าวหน้าหนึ่ง และไม่ต้องการความลับไวในการเสนอข่าว เช่นเดียวกับข่าวหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์บางฉบับสามารถปิดข่าวสตรีได้ล่วงหน้า จึงทำให้ไม่ต้องใช้นักข่าวสตรีทำข่าวด้านนี้มากนัก ซึ่งอาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่นักข่าวสตรีที่ทำการสำรวจพบว่า อยู่ในสายข่าวสตรีมีน้อย

สายงานข่าวที่มีจำนวนนักข่าวสตรีจำนวนน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 1.9 คือ ข่าวกีฬา เป็น เพราะ ข่าวกีฬาถือเป็นงานที่เป็นปริมาณทองของผู้ชาย แม้ว่าสังคมจะเปิดกว้างมากขึ้นให้ผู้หญิง ก้าวมาทำสายงานนี้แต่ก็ยังพบว่ามีไม่มากนัก นอกจากนี้ยังมองว่า การทำข่าวกีฬาไม่เหมาะสมกับผู้หญิง สอดคล้องกับความเห็นของบรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ไทยไฟแนนเชียล (อ้างแล้ว) ว่า "งานข่าวกีฬา ถ้าให้ผู้หญิงไปทำจะไม่ปลอดภัย เช่น การทำข่าวที่สนามมวย ผู้หญิงอาจจะถูกความลามไถ"

### ความคาดหวังในเชิงพนักข่าว

ความคาดหวังของนักข่าวสตรี ก่อนที่จะตัดสินใจประกอบวิชาชีพนักข่าว ผลการวิจัยพบว่า นักข่าวสตรีมีความคาดหวังสูงว่า งานนักข่าวจะเป็นงานที่มีโอกาสเรียนรู้สิ่งแปลกใหม่ จะมีอิสระทางความคิด จะมีเสรีภาพในการแสดงออก หากพิจารณา กับงานนักวิจัยของรองศาสตราจารย์ฉล้าน วุฒิกรรมรักษा ที่ทำการวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาและความคาดหวังในการประกอบวิชาชีพของนักศึกษาวิชาการหนังสือพิมพ์ ในมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชน" พบว่า "... นักศึกษาตัดสินใจเรียน เพราะ อาชีพหนังสือพิมพ์เป็นอาชีพอิสริ ... " จะเห็นว่า มีความสอดคล้องกันบ้าง

## ความพึงพอใจในการทำงาน

นักข่าวสตรีมีความพึงพอใจในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานและด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานในระดับสูง ซึ่งการที่นักข่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจด้านลักษณะงานสูง สามารถพอที่จะอธิบายได้ว่า นักข่าวสตรีได้พิจารณา เอกลักษณ์งานเป็นเกณฑ์สำคัญในการตัดสินใจที่จะเลือกประกอบวิชาชีพนักข่าว ทั้งนี้มีความเห็นว่า งานนักข่าวเป็นงานที่สามารถตอบสนองความสนใจและความต้องการของเข้าได้ จะเห็นได้จาก ความคาดหวังของนักข่าวสตรี ก่อนที่จะมาทำงานนักข่าว ปรากฏว่า นักข้ามีความคาดหวังสูงใน 5 อันดับแรกว่า ในวิชาชีพนักข่าว จะทำให้ได้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งเปลี่ยนใหม่ จะมีสิ่งที่นักข่าวสตรีจะมีส่วนช่วย เหลือสังคมด้วย

และเมื่อนักข่าวสตรีเข้ามาทำงานในวิชาชีพนี้แล้ว รู้สึกภาคภูมิใจกับงานที่ทำอยู่ เป็นที่น่าสังเกตว่า นักข่าวสตรีที่โสดและแต่งงานแล้ว ต่างก็มีความพึงพอใจสูงมากในเรื่องของงานหรือ แม้แต่นักข่าวสตรีที่มีบุตรและนักข่าวสตรีที่ไม่มีบุตร ก็มีความพึงพอใจด้านลักษณะงานในระดับสูง เช่นกัน

นอกจากนักข่าวสตรีที่มีอายุมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่มีอายุ 30-34 ปี มีความพึงพอใจด้านลักษณะงานสูงกว่าผู้ที่มีอายุ 25-29 ปี และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี แสดงให้เห็นว่า นักข่าวสตรีที่มีอายุมากมีแนวโน้มที่จะมีความพึงพอใจในลักษณะงานมากกว่านักข่าวสตรีที่มีอายุน้อย เนื่องจาก ผู้ที่มีอายุมาก ระยะเวลาการทำงานจะมากขึ้นไปด้วย การตัดสินใจว่าจะยังคงประกอบวิชาชีพนั้นๆ ยอมรับสูงกว่าผู้ที่มีอายุน้อยที่ยังอาจจะต้องการเปลี่ยนงานไปทางประสบการณ์ใหม่ๆ

หากพิจารณาคุณค่าเฉลี่ยของอายุการทำงานของนักข่าวสตรี พบว่า นักข่าวสตรีที่มีอายุการทำงาน 4-5 ปีมีความพึงพอใจสูงกว่านักข่าวสตรีที่มีอายุการทำงาน 2-3 ปี เนื่องจาก ผู้ที่ทำงานนักข่าวในช่วง 2-3 ปียังสามารถจะคิดเปลี่ยนงานใหม่ได้ แต่เมื่อทำงานไป 4-5 ปีแล้ว ค่อนข้างมีแนวโน้มว่าจะยึดวิชาชีพนั้นต่อไป อย่างไรก็ตี สำหรับนักข่าวสตรีที่ทำงานในช่วง 1 ปีก็พบว่า มีความพึงพอใจสูงด้วยอาจมีสาเหตุมาจากงานนักข่าวเป็นงานแรกที่ทำหลังจากที่จบการศึกษาอุปกรณ์ และยังรู้สึกว่างานดังกล่าวตอบสนองความคาดหวังว่าจะได้มีเสรีภาพในการแสดงออก มีอิสระทางความคิดและมีโอกาสเรียนรู้สิ่งเปลี่ยนใหม่อยู่ตลอดเวลา

สำหรับความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานนั้น นักช่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจสูงเช่นกัน ซึ่งนักช่าวสตรีมีความคิดว่าเพื่อนร่วมงานมักจะให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี งานนักช่าวเป็นงานที่ต้องอาศัยการประสานงานจากแต่ละส่วน เพื่อให้ได้ข้าวที่ดีและสมบูรณ์ ดังนั้น ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานจึงเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของไฮร์ชเบิร์กและคนอื่น (Herzberg and others) พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานนั้นมีอยู่ 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจองค์ประกอบหนึ่งของปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ ลักษณะของงาน (Work itself) เป็นงานที่น่าสนใจงานที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ ท้าทาย และปัจจัยที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งมีองค์ประกอบเรื่องของความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน หมายถึง การติดต่อระหว่างบุคคลกับเพื่อนร่วมงานที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกันทำให้สามารถทำงานร่วมกันและเข้าใจซึ้งกันและกัน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาดา นิภาณ์ที่ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการในกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ มีความพึงพอใจในผู้ร่วมงานเป็นอันดับแรก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสาวนีย์ นุชนาญนท์ ที่ศึกษาความพึงพอใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ในห้องสมุดของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า เจ้าหน้าที่ห้องสมุดกลางพึงพอใจผู้ร่วมงานในระดับค่อนข้างสูง

### ความสำนักงานวิชาชีพ

ผลการวิจัย พบว่า นักช่าวสตรีมีระดับความสำนักงานวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง นักช่าวสตรีกลุ่มที่มีอายุมากคือ อายุ 30-34 ปีและอายุ 35 ปีขึ้นไปมีระดับความสำนักงานวิชาชีพมากกว่านักช่าวสตรีที่มีกลุ่มอายุน้อยคือ กลุ่มอายุ 25-29 ปีและต่ำกว่า 25 ปี อาจเป็นเพราะนักช่าวสตรีที่มีอายุมาก ผ่านการหล่อหลอมให้ตระหนักรความสำนักงานวิชาชีพหรืออีกนัยหนึ่งในเรื่องของจรรยาบรรณในวิชาชีพมาเป็นเวลานาน จึงทำให้คนกลุ่มนี้มีระดับความสำนักงานวิชาชีพมากกว่า

นอกจากนี้ในเรื่องความสำนักงานวิชาชีพบางเรื่อง คนที่มีอายุน้อยและคนที่มีอายุมากมีมุ่งมั่นและมารู้จักในการตัดสินใจต่างกัน อาทิ เรื่องของการรับของจากแหล่งข่าว คนที่มีอายุมากเห็นว่า ไม่ควรรับของจากแหล่งข่าว เพราะถือเป็นสิ่งบนที่ทำให้นักช่าวรับใช้หรือทำประโยชน์ให้

กับแหล่งข่าวได้ และทำให้หนังสือพิมพ์หรือคนทำหนังสือพิมพ์ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นกระบวนการเสียงของประชาชน ขณะที่คนที่มีอายุน้อยกว่ามองว่า การรับของบางอย่างทำได้ ถ้าไม่ได้เป็นเงินหรือเป็นสิ่งของขึ้นใหญ่ ซึ่งแนวโน้มความคิดนี้ในกลุ่มนักข่าวรุ่นใหม่ที่มีอายุน้อยมากขึ้นเรื่อยๆ ดังเห็นได้จากเมื่อปี 2537 ที่ผ่านมา ในวงการหนังสือพิมพ์มีการวิพากษ์วิจารณ์กันมากเกี่ยวกับบริษัทธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร จัดงานเลี้ยงและเชิญนักข่าวไปร่วมด้วย ในงานมีการจับสลากรับโทรศัพท์เคลื่อนที่ มีข้อสังเกตว่า นักข่าวที่ทำข่าวในสายเทา telecom หรือการสื่อสาร ได้รับโทรศัพท์เคลื่อนที่กันมาก จึงทำให้คนทำงานหนังสือพิมพ์หลายคนมองว่า จะเป็นการกระทำที่ถือเป็นการรับของหรือไม่

สำหรับเรื่องของความเป็นเพศหญิงนั้น ผลการวิจัยพบว่า นักข่าวสตรีร้อยละ 63.0 มีความเห็นว่า ความเป็นเพศหญิงมีผลกับการเสียงอันตรายมากที่สุด อันเป็นผลทำให้บรรณาธิการไม่ค่อยมอบหมายงานที่คิดว่าเสียงอันตรายให้กับนักข่าวสตรี อาทิ ข่าวประท้วง ข่าวอาชญากรรม หรือการออกไปทำข่าวต่างจังหวัด หรือการทำข่าวในช่วงตึก เพราะเกรงว่าจะไม่ปลอดภัยกับนักข่าวสตรี จะเห็นว่า ความคิดของบรรณาธิการดังกล่าว ได้สะท้อนให้เห็นถึงความคิดที่ว่าสตรีเป็นเพศที่อ่อนแอก่อนไว้ซ่อนตัวในวิกฤตการณ์ดังนั้นงานที่บรรณาธิการเห็นว่าเสียงอันตรายก็จะมอบหมายให้นักข่าวชายไปทำ ซึ่งทำให้เก็บเนื้อหาข่าวได้ยาก แต่กับบุคคลที่มีความต้องการต่างระหว่างเพศ ทั้งนี้สอดคล้องกับความคิดเจตคติเกี่ยวกับเพศนิยม (Sexism) ที่เชื่อว่าเพศบางเพศมีความเห็นอกหัวหรือต้องกว่าอีกเพศหนึ่งและได้ใช้เพศเป็นเกณฑ์พื้นฐานในการตัดสินใจวินิจฉัยทุกสิ่งทุกอย่าง

ส่วนเรื่องการทำข่าว บรรณาธิการผู้ชายบางคนให้ความเห็นว่า “เรื่องที่นักข่าวหญิงใช้ความสวยงามในการทำข่าว ก็เคยได้ยินมาบ้าง ทำการอ้ววัดกันว่า แหล่งข่าวคนนี้ ฉันคนเดียวที่เข้าถึง... โดยทั่วไปผู้หญิงมีโอกาสเข้าถึงแหล่งข่าวมากกว่า อาจเป็นเพราะพูดจาดี กว่า ขักษวนให้อายากฟังคุยกันด้วย...”

...ลักษณะความเป็นหญิง สุภาพ อ่อนน้อม อ่อนโยน จะได้รับความเอ็นดู และได้รับการให้เกียรติมากกว่า โดยเฉพาะในสังคมไทยที่มองว่า ผู้หญิงเป็นเพศแม่ ฉะนั้นการซักถามแหล่งข่าวที่เป็นผู้ชาย โอกาสที่จะเกิดความวิตกกังวลใจมีน้อยกว่านักข่าวผู้ชาย...

จะเห็นว่าทัศนคติของการแบ่งแยกเพศในประเด็นนี้ไม่สอดคล้องกับความเห็นของเค特 เอดี (Kate Adie) ที่เดียวกันที่ว่า "ทัศนคติการแบ่งแยกเพศยังมีอยู่ในช่วงทำงานข่าวตลอดระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมาพบว่า นักข่าวผู้ชายส่วนมากยังคงมีความคิดที่ว่า นักข่าวผู้หญิงใช้เวลามาก เนื่องจากเวลา เปิดข่าวอ่อนเพ้อให้ได้ช้ากว่า" ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักข่าวสตรีเมืองไทยมีลักษณะของความอ่อนโยน อ่อนน้อม เป็นที่พูดใจและทำให้แหล่งข่าวซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ชายอยากรู้เรื่องราว แต่ไม่ปรากฏหลักฐาน ข้อเขียนหรือบทสัมภาษณ์ที่ชี้ให้เห็นว่า นักข่าวสตรีเปิดข่าวอ่อนเพ้อให้ได้ช้ากว่า หากจะตีความหมายในบทสัมภาษณ์ของบรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ไทยไฟแนนเชียล ที่ว่า "... มีอยู่ไม่น้อยที่ผู้หญิงไปพลาดทำเสียงที่เข้า (แหล่งข่าวที่เป็นผู้ชาย) อาจเป็นเพราะ ความใกล้ชิดและการ หัวนเล็อม โดยเฉพาะกับแหล่งข่าวที่มีเครื่องแบบ เราเก็บปัญหานี้และให้นักข่าวมาออกไป 2 คน ..." ว่า การกระทำเช่นนั้นเป็นการกระทำเพ้อให้ได้ช้ากว่า คงไม่ถูกต้องที่เดียวกันดังนั้น อาจสรุปได้ว่า นักข่าวสตรีในเมืองไทย ยังไม่ถึงกับเปิดข่าวอ่อนเพ้อให้ได้ช้ากว่า

นอกจากนี้ความคิดเจตคติเกี่ยวกับเพศนิยม (Sexism) ของบรรณาธิการหรือหัวหน้าข่าวยังมีอยู่ในแวดวงของนักหนังสือพิมพ์ไทย ในเรื่องของค่าจ้าง การเลื่อนชั้นและความรับผิดชอบอาทิ

... การพิจารณาเงินเดือน เรายังจากความสามารถ แต่ถ้าพิจารณาเกี่ยวกับว่ามีความแตกต่างกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย ที่เห็นได้ชัดคือ ตำแหน่งรีโრ์เตอร์ ผู้หญิงจะมีระดับเงินเดือนที่ต่ำกว่า เพราะ การเรียนรู้ในการเขียนข่าว ผู้ชายทำได้ดีกว่า ...

... โอกาสของผู้หญิงที่จะได้รับการโปรโมทมาก แต่ผู้หญิงก็ต้องใช้ความพยายามมากกว่าผู้ชาย ...

... เราให้โอกาสเท่ากันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายในการชั้นเป็นหัวหน้า...แต่ก็มีปัญหางบประมาณการยอมรับ เพราะ ส่วนใหญ่ผู้ชายจะมี ego มีความรู้สึกต่อต้านหัวหน้าผู้หญิง การที่ผู้หญิงจะเป็นที่ยอมรับได้ ผู้หญิงต้องแสดงฟื้มให้เข้าเห็นเป็นอย่างมากในการที่จะให้เกิดการยอมรับ ...

... ทุกวันนี้ผู้ชายยอมรับผู้หญิงมาก แต่บางจุดที่เป็นของผู้ชายยังมีอยู่ ความหวงบาง area ที่เป็น territory ของผู้ชายก็มี แม้ว่าผู้หญิงจะฝ่าด้าน area ของผู้ชายไปได้ แต่การยอมรับก็ไม่ยอมรับทันทีเหมือนผู้ชาย ...



... ความสามารถ ความเหมาะสมกับประเภทของงาน รวมถึงความสัมพันธ์ กับเพื่อนร่วมงาน ความเข้าใจในองค์กร ผู้ชายมีมากกว่า อายุ่รีกีติ ขึ้นอยู่กับ ลักษณะงาน สมรรถภาพเป็นหัวหน้าช่างสตรี สิ่งแวดล้อม การศึกษา เศรษฐกิจแต่การ เมืองและช่างทั่วไปมีผู้หญิงดูแลน้อย ...

... เคยมีผู้หญิงคนหนึ่งที่จะฝึกให้เป็นรีร์เตอร์ดูแลช่วยการเมือง แต่ไม่เอาขอกลับไปเป็นนักช่าง ทั้งที่การตัดสินใจใช้ได้ แต่ไม่มีน้ำใจตอนเอองแม้ว่าผม จะค่อยช่วยสนับสนุนดูแล เพราะต้องปักครองคน 23 คนและบางคนอาชญามาก กว่า...สิ่งเหล่านี้เป็นเพราะผู้หญิงทำเอง ทำให้โอกาสและชั้นตอนในการขึ้นมาเป็น หัวหน้าของผู้หญิงลำบาก หากเป็นเช่นนี้ถ้าผู้หญิงต้องการจะอยู่ตรงนี้ให้ได้ ทำ อายุ่รีกีติผู้หญิงจะทำได้เหมือนกับผู้ชาย ...

ความเห็นเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดของ พี เอ็ม ซีมอนด์ (P.M. Semonds) ที่ว่า สมรรถภาพด้านเรื่องค่าจ้าง การเลื่อนชั้นและความรับผิดชอบ กิจกรรมสมรรถภาพจำกัดในฐานะเป็น พลเมืองชั้นสอง ถูกปริรองนิสิทธิในการประกอบอาชีพ

#### ผลการทดสอบสมมติฐาน

หลังทำการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนักช่างสตรีที่แตกต่างกันส่วน ใหญ่ไม่มีผลให้ระดับความพึงพอใจในการทำงานด้านต่างๆ และไม่มีผลทำให้ระดับความสำนึกทาง วิชาชีพแตกต่างกัน อันเป็นการปฏิเสธสมมติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคลที่นำมากทดสอบนั้น ได้แก่ อายุ สถานภาพการสมรส สถานภาพการมีบุตร ระดับการศึกษา สาขาที่จบการศึกษา ประเภทหนังสือ พิมพ์ที่สังกัด อายุงานและเงินเดือน ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักช่างสตรีไม่ได้ เป็นตัวแปรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับระดับความพึงพอใจในการทำงานหรือระดับความสำนึกทางวิชา ชีพของนักช่างสตรี

อย่างไรก็ตี จากการทดสอบสมมติฐาน ก็ยังมีบางส่วนที่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

#### สมมติฐานที่ 1

(1.8) เงินเดือนมีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนของนักช่างสตรีแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถอธิบายได้ว่า เงินเดือนของนักช่างสตรีที่แตก ต่างกัน ทำให้ความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนแตกต่างกัน โดยที่กลุ่มนักช่างสตรีที่มีเงินเดือนสูง

ย่อมมีความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนมากกว่ากลุ่มนักช่างสตรีที่มีเงินเดือนต่ำ ซึ่งมีความพึงพอใจด้านค่าตอบแทนน้อย คือในกลุ่มผู้ที่มีเงินเดือน 15,001-20,000 บาทและ 20,000 บาทขึ้นไป มีความพึงพอใจด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีเงินเดือน 10,001-15,000 บาทและต่ำกว่า 10,000 บาท

### สมมติฐานที่ 3

- (3.1) อายุ มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านบรรยกาศการทำงานของนักช่างสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
- (3.2) สถานภาพการสมรส มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านบรรยกาศการทำงานของนักช่างสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
- (3.4) ระดับการศึกษา มีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านบรรยกาศการทำงานของนักช่างสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
- (3.6) ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัดมีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านบรรยกาศการทำงานของนักช่างสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
- (3.7) อายุการทำงานมีผลทำให้ระดับความพึงพอใจด้านบรรยกาศการทำงานของนักช่างสตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในเรื่องของอายุและอายุการทำงานนั้น สามารถอธิบายได้ว่า อาจเป็น เพราะ นักช่างสตรีที่มีอายุมาก คือผู้ที่มีอายุ 30-34 ปีและอายุ 35 ปีขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับอายุการทำงานที่มากด้วย จะมีความพึงพอใจด้านบรรยกาศการทำงานมากกว่าคนที่มีอายุน้อยกว่า คืออายุต่ำกว่า 25 ปีและอายุ 25-29 ปี ซึ่งมีอายุการทำงานน้อยกว่าเช่นกัน เนื่องจาก คนที่อายุมาก และทำงานมานาน ย่อมจะมีความสนใจสนมและคุ้นเคยที่ทำงานมากกว่า หรือพอใจกับห้องทำงานที่เป็นอยู่และอุปกรณ์ที่ใช้มากกว่าคนอายุน้อยซึ่งเพียงทำงานไม่นานนัก เพราะ คนอายุมากย่อมตัดสินใจแล้วว่า เขาพึงพอใจที่จะทำงานในสภาพดังกล่าว อันเป็นผลทำให้เขางานได้มากกันแล้ว ทั้งนี้ สมัยก่อน ธุรกิจหนังสือพิมพ์ไม่ได้ขยายตัวใหญ่โต จนถึงกับต้องนำบริษัทเข้าไปลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อนำเงินมาลงทุนขยายกิจการ และการก่อเกิดของหนังสือพิมพ์ก็ไม่ได้เน้นการทำกำไรทางธุรกิจมากนักแต่เพียงเพื่อสะท้อนความคิดและเป็นปากเสียงของประชาชนมากกว่าดังนั้น ธุรกิจหนังสือพิมพ์จึงเป็นธุรกิจเล็กๆ สถานที่ทำงานไม่ใหญ่โดยนัก อุปกรณ์ต่างๆ ก็ไม่ได้กันสมัยมาก เพียงแต่ทำอย่างไรที่ความคิดทั้งหลายของคนทำงานนั้นสือพิมพ์จะสามารถสะท้อนและเป็นกระบวนการเสียงให้กับประชาชนได้ แต่ปัจจุบันยุคสมัยเปลี่ยนไป เป็นยุคของข้อมูลช่างสารเทคโนโลยีเข้ามาเป็นทบทวนมากของคุณภาพหนังสือพิมพ์ได้ไม่ปรับตัวนำเทคโนโลยีมาช่วยในการทำงาน

ก็ย่อมเสียเปรียบ ดังนั้น ในการทำงานของนักช่าวทุกวันนี้ แต่ละคนก็จะมีอุปกรณ์สื่อสารติดตัว เช่น โฟนลิงค์ แพคลิงค์ หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งทำให้หัวหน้าช่างและนักช่างสามารถติดต่อ สื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว นักช่างบางคนก็มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์ช่างและสามารถส่ง ช่างเข้าไปยังสำนักงานได้เลย บางครั้งก็ใช้แฟกซ์ในการส่งข่าว ไม่ต้องเสียเวลาโทรศัพท์ส่งช่าง เหมือนสมัยก่อน โอกาสความถูกต้องในช่าวมีมากกว่า หากองค์กรใดเป็นองค์กรเล็ก ก็ย่อมเสีย เปรียบในการทำงาน

จากประเด็นดังกล่าว อาจเป็นสาเหตุทำให้คนที่อายุน้อย มีความต้องการในสิ่งต่างๆ ที่ กล่าวมาแล้วมากกว่าคนที่มีอายุมาก ดังนั้น คนอายุน้อยและมีอายุการทำงานน้อยจึงมีความ พึงพอใจด้านบรรยากาศการทำงานมากกว่าก็เป็นได้

ส่วนในเรื่องของระดับการศึกษานั้น พบร่วม คนที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีมี ความพึงพอใจกับบรรยากาศการทำงานมากกว่าระดับปริญญาตรี อาจเป็น เพราะ ความคาดหวังใน เรื่องดังกล่าวของคนที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมีน้อยกว่าระดับปริญญาตรี

สำหรับนักช่างสตรีที่อยู่ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย มีความพึงพอใจด้าน บรรยากาศการทำงานมากกว่านักช่างสตรีที่ทำงานในหนังสือพิมพ์รายวันแนวธุรกิจและภาษาอังกฤษ อาจเนื่องมาจาก ในองค์กรหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยส่วนใหญ่ เช่น มติชน ไทยรัฐ เดลินิวส์ แนวหน้า จะมีอุปกรณ์ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานมากกว่า ออาทิ รถรับส่ง ระยะเวลาช่าว วิทยุ Walkie-Talkie รถรับส่งกลับบ้านหลังจากเลิกงานแล้ว ขณะที่นักช่างที่อยู่ในหนังสือพิมพ์ รายวันแนวธุรกิจและภาษาอังกฤษ จะไม่มีรถประจำในการไปทำช่างหรือส่งกลับบ้าน ส่วนใหญ่จะ ใช้รถแท็กซี่มากกว่าและค่ารถก็เบิกตามความจริงหรือบางแห่งก็จะให้เงินค่ารถเป็นรายเดือน

### สมมติฐานที่ 6

(6.4) ระดับการศึกษามีผลทำให้ระดับความสำนึกทางวิชาชีพของนักช่างสตรีแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

(6.5) สาขาที่จบการศึกษามีผลทำให้ระดับความสำนึกทางวิชาชีพของนักช่างสตรีแตก ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

(6.6) ประเภทหนังสือพิมพ์ที่สังกัดมีผลทำให้ระดับความสำนึกทางวิชาชีพของนักช่าง สตรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

(6.8) เงินเดือนมีผลทำให้ระดับความสำนึกทางวิชาชีพของนักช่างสตรีแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นักช่างสตรีที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีและระดับปริญญาตรีมีความสำนึกรักษา  
วิชาชีพมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี โดยคนที่มีการศึกษาสูงกว่าจะตระหนักรู้ใน  
เรื่องความสำนึกรักษาวิชาชีพหรือจรรยาบรรณมากกว่า อาจเป็น เพราะ การหล่อหลอมทางความคิด  
และการสัมผัสรายการสอนการศึกษาในมหาวิทยาลัยที่หลากหลายมีส่วนทำให้ระบบการคิดแตกต่าง  
ออกไป

เมื่อพิจารณาด้านสาขาวิชาที่จบการศึกษา พบว่า คนที่จบการศึกษาสาขานั้นสืบพิมพ์โดย  
ตรงจะมีความสำนึกรักษาวิชาชีพมากกว่าสาขาวิชาสื่อสารมวลชนอื่นๆ และสาขาวิชานี้ อาจเนื่องจาก คนที่  
จบสาขานั้นสืบพิมพ์จะมีวิชาที่เรียนรู้ในเรื่องความสำนึกรักษาวิชาชีพหรือจรรยาบรรณของคนทำ  
หนังสือพิมพ์และจะเข้าใจถึงอุดมการณ์การก่อเกิดของหนังสือพิมพ์ จึงมีส่วนทำให้คนที่เรียนทาง  
ด้านนั้นสืบพิมพ์มีระดับความสำนึกรักษาวิชาชีพสูงกว่า เพราะ เขายังตระหนักรู้ในเรื่องนี้มากกว่า  
เมื่อเข้าตัวเองที่จะเรียนด้านนี้โดยตรงและจบมาทำงานตรงกับสาขาวิชานี้ ย่อมเป็นความมุ่งมั่นที่  
อยากจะทำงานตามอุดมการณ์ที่เรียนมา อันสอดคล้องกับงานวิจัยของรองศาสตราจารย์ฉล้อ  
วุฒิพิกรรมรักษ์ ที่พบว่า นักศึกษาที่เรียนวิชาการหนังสือพิมพ์จากคณะนิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์  
จากกุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชและ  
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ให้เหตุผลในการเรียนหนังสือพิมพ์ว่า ทำให้รู้จักควบคุมตนเอง มีความรับ  
ผิดชอบมากขึ้นและสร้างคนให้มีจรรยาบรรณหนังสือพิมพ์

## ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## ข้อเสนอแนะ

1. นักช่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจในการทำงานโดยรวมและระดับความสำนึกทางวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง จัดว่าเป็นระดับความพึงพอใจที่ผู้บริหารควรปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมเพื่อเพิ่มระดับความพึงพอใจในการทำงานและระดับความสำนึกทางวิชาชีพให้อยู่ในระดับสูงกว่าเดิมซึ่งจะมีผลต่อการทำงาน เพราะหากนักช่าวสตรีมีระดับความพึงพอใจในการทำงานและระดับความสำนึกทางวิชาชีพอยู่ในระดับสูง นักช่าวสตรียอมพอใจที่จะทำงานในวิชาชีพนี้ต่อไปและตั้งใจทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อเป้าหมายและอุดมการณ์ของวิชาชีพอย่างแท้จริง

2. นักช่าวสตรีมีความพึงพอใจด้านลักษณะงานและความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานในระดับสูง แต่ความพึงพอใจด้านค่าตอบแทน ด้านบรรยายกาศการทำงานและความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชานั้นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งปัจจัยด้านค่าตอบแทน บรรยายกาศการทำงานและความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาที่เป็นปัจจัยหลักที่จะสร้างแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานได้เช่นกัน โดยเฉพาะเรื่องค่าตอบแทนที่นักช่าวสตรีเห็นว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อการตัดสินใจประกอบวิชาชีพ นักช่าวต่อไปหรือไม่ การสำรวจนักช่าวสตรีจำนวน 319 คนที่ทำการสำรวจ ส่วนใหญ่จำนวน 166 คนหรือร้อยละ 52.0 มีความเห็นว่าถ้ามีงานใหม่ที่ดีกว่า อันหมายถึง เงินเดือนและสวัสดิการที่ดีกว่า จะลาออกจากงานนักช่าว ด้วยเหตุผลต้องการเงินเดือนที่มากกว่า ต้องการความก้าวหน้า

ดังนั้น ผู้บริหารองค์กรหนังสือพิมพ์ควรที่จะหาแนวทางในการปรับปรุงเรื่องดังกล่าวเพื่อให้นักช่าวสตรียังคงประกอบวิชาชีพนักช่าวต่อไป

3. นักช่าวสตรีมีความเห็นว่า การมีสามีและบุตรเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน บางคนต้องลาออกไปประกอบวิชาชีพอื่น เพราะต้องการเวลาให้กับครอบครัวและบุตรมากขึ้น ในประเด็นนี้ ผู้บริหาร องค์กรหนังสือพิมพ์ควรจะหาแนวทางแก้ไขเรื่องการจัดสรรเวลาในการทำงานของนักช่าวให้ เหมาะสมกับแต่ละบุคคลได้ เพราะ ทุกวันนี้คนทำช่างมีจำนวนมากกว่าแต่ก่อนและการทำงานช่างในแต่ละสายงานก็มีนักช่างที่รับผิดชอบมากกว่า 1 คนที่สามารถทดแทนการทำงานกันได้ หากเป็นไปได้สามารถจัดสรรแบ่งเวลาของนักช่างที่ทำงานในสายเดียวกันสำหรับผู้ที่มีครอบครัวแล้ว ซึ่งอาจจะทำให้คนมีครอบครัวยังคงทำงานนักช่างต่อไปได้

ส่วนนักช่างสตรีที่มีบุตรนั้น หากบุตรยังเล็ก ผู้บริหารหรือเจ้าของหนังสือพิมพ์อาจจัดหาสถานที่เลี้ยงเด็กอยู่ภายในสำนักงาน โดยมีคนดูแลให้ ซึ่งทำให้นักช่างสตรีที่เป็นแม่ไม่ต้องกังวลเรื่องการเลี้ยงดูบุตร ทำให้แม่ทำงานได้เต็มที่

## ข้อเสนอแนะในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาเจาะลึกหรือทำการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับบทบาทและสถานภาพของนักช่าวสตรีในแต่ละองค์กร ทั้งนี้ทำให้แต่ละองค์กรทราบผลการวิจัย และนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์และปรับปรุงภายในองค์กรให้ดีขึ้น
2. ควรทำการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบความพึงพอใจในการทำงานของนักช่าวชายและศึกษาแนวคิดเจตคติเกี่ยวกับเพศนิยมของนักช่าวชายที่มีต่อนักช่าวหญิงในองค์กรเดียวกัน
3. ควรทำการวิจัยศึกษาความพึงพอใจในการทำงานของนักช่าวสตรีและนักช่าวชายในสื่ออื่นๆ ด้วย ซึ่งจะทำให้ทราบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของนักช่าวสตรีและนักช่าวชายในสื่ออื่นแตกต่างจากหนังสือพิมพ์หรือไม่ ซึ่งจะทำให้เห็นแนวโน้มว่า คนตัดสินใจประกอบวิชาชีพนักช่าวในสื่อใดมากที่สุด ด้วยเหตุผลใด พร้อมกันนี้ควรทำการศึกษาแนวคิดเจตคติเกี่ยวกับเพศนิยมในนักช่าวที่ทำงานในสื่ออื่นๆ ด้วยว่าเหมือนหรือแตกต่างจากหนังสือพิมพ์หรือไม่
4. สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะ ปัจจัยส่วนบุคคลบางตัวไม่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการทำงานและระดับความสำนึกทางวิชาชีพ ดังนั้น ในการทำการวิจัยครั้งต่อไป อาจจะศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่ไม่ได้ทำการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ อีกที่ ความมั่นคงในการทำงาน ความก้าวหน้าในการทำงาน และศึกษาดูว่าก่อนและหลังการตัดสินใจประกอบวิชาชีพนักช่าว มีความพึงพอใจในการทำงานอย่างไร สิ่งที่ได้รับจากการทำงานเป็นไปตามที่คาดหวังไว้หรือไม่
5. การทำการวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับนักช่าวนั้น เป็นสิ่งที่ลำบากมากในการตามแบบสอบถามกลับคืน เพราะ นักช่าวไม่ได้ทำงานประจำอยู่กับที่ และมีเวลาไม่แน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าไม่มีคนที่รู้จักด้วยเก็บแบบสอบถามให้ นอกจากนี้นักช่าวส่วนใหญ่จะบอกว่ายุ่งมาก ไม่มีเวลากรอกแบบสอบถาม บางครั้งก็ไม่รู้ว่า naïve แบบสอบถามไปไว้ที่ไหน หรือหากแบบสอบถามมีจำนวนเยอะและจะต้องกรอกหรือแสดงความเห็นมากในลักษณะค่าตอบเปิด (Open-ended question) นักช่าวส่วนใหญ่จะไม่ค่อยตอบค่าตอบ ดังนั้น ถ้าหากทำการวิจัยครั้งต่อไป ควรคำนึงถึงประเด็นดังกล่าวด้วยและควรมีการวางแผนระยะเวลางานการทำงานให้ดี ทั้งนี้ควรเพื่อเวลาไว้สำหรับการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วย